

РЕШЕНИЕ

26.07.2021

с. Верхний Услон

КАРАР

№12-138

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Советның кайбер карарларына үзгәрешләр кертү турында

"Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында" 2021 елның 30 апреленнән 116-ФЗ Федераль закон нигезендә

Югары Ослан муниципаль районы Советы
каrar итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районында муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 3.3 бүлекнең 3.3.1 пунктының 9 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

9) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көнне Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу турында яки чит ил дәүләте гражданлыгын алган көнне чит ил дәүләте гражданлыгын алу турында, әмма чит ил гражданының муниципаль хезмәттә булырга хокукы булган Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (подданствосы) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча яллаучыга (эш бирүчегә) язма формада хәбәр итергә»;

1.2. Нигезләмәнең 3.3 бүлегендәге 3.3.1 пунктына түбәндәге эчтөлекле 9.1 пункт өстәргә:

«9.1) чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган чит ил гражданлыгын (подданлыкны) алу яки чит ил дәүләте территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу турында муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, ләкин чит ил гражданлыгын алган көннән биш эш көненнән дә соңга калмыйча, чит ил гражданлыгын (подданлыкны) алу яисә яшәүгә рөхсәт яисә башка документ алу турында яллаучының вәкиленә (эш бирүчегә) язма рәвештә хәбәр итәргә»;

1.3. Нигезләмәнең 3.4 бүлекнең 3.4.1 пунктының 6 һәм 7 пунктчаларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

6) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (подданствосы) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы

7) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (подданствосы) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы»;

1.4. Нигезлэмәнең 4.4 бүлегендәге 4.4.1 пунктының 2 пунктчасы үз көчен югалткан дип танырга.

2. Югары Ослан муниципаль районы Советының 2011 елның 11 июлендәге 13-133 номерлы карары белән расланган Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап палатасы турындагы Нигезлэмәгә түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертергә:

2.1 Нигезлэмәнең 6 статьясындагы 2 пунктының 4 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

4) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (подданствосы) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы»;

2.2. Нигезлэмәнең 7 статьясындагы 5 пунктының 3 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3) Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын яки яшәүгә яисә чит ил дөүләте территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булуны туктату».

3. Югары Ослан муниципаль районы Советының 2020 елның 23 мартындагы 56-639 номерлы карары белән расланган Югары Ослан муниципаль районы Советы депутаты статусы турында Нигезлэмәгә түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертергә:

3.1. Нигезлэмәнең 1 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Югары Ослан муниципаль районы Советы депутаты булып Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә сайланган, чит ил гражданлыгы (подданствосы) булмаган халык вәкиле йә яшәүгә рәхсәте яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәүгә хокукын раслаучы башка документы булган, Югары Ослан муниципаль районы Советында закон чыгару һәм гамәлдәге законнарда, Югары Ослан муниципаль районы Уставында һәм әлегә Нигезлэмәдә каралган башка вәкаләтләр тора.

3.2. Нигезлэмәнең 3 статьясындагы 1 пунктының 7 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату яисә чит ил гражданлыгын яисә чит ил дөүләтенең гражданлыгын (подданлыгын) яки яшәүгә яисә чит ил дөүләте территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булу».

4. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районында муниципаль хезмәт турындагы Нигезлэмә текстын яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта)

5. Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап палатасы турындагы Нигезлэмә текстын яңа редакциядә расларга (2 нче кушымта).

6. Югары Ослан муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы Нигезлэмә текстын яңа редакциядә расларга (3 нче кушымта).

7. Әлегә карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында, шулай ук Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

8. Әлегә карарның үтәлешен тикшереп торуну Югары Ослан муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе һәм регламент буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М. Г. Зиятдинов

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районында
муниципаль хезмәт турында

Нигезләмә

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Муниципаль хезмәт

Районның муниципаль хезмәте – хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән башкарылуы муниципаль хезмәт вазифаларында даими нигездә тормышка ашырыла торган гражданның профессиональ эшчәнлегенә.

Муниципаль хезмәткәрләр өчен яллаучы булып, аның исемненнән яллаучы вәкаләтләрән тормышка ашырган яллаучы (эш бирүче) муниципаль берәмлек тора.

Яллаучы (эш бирүче) вәкил булып Район Башлыгы, башка Район жирле үзидарә органы житәкчесе яки яллаучы (эш бирүче) вәкиле вазифаларын башкаручы вәкаләтле шәхес була ала.

Югары Ослан муниципаль районында муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законы, Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт турында Кодексы, Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокук актлары, Югары Ослан муниципаль районы Уставы, бу Кагыйдәнамә, башка муниципаль хокук актлары белән туры китереп тормышка ашырыла.

Югары Ослан муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләрәнә (алда-муниципаль хезмәткәр) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законнда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт кануны тәэсире таратыла.

1.2. Гражданның муниципаль хезмәткә керү юлына хокукы.

Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданның жөнәсенә, расасына, милләтенә, теленә, килеп чыгышына, мөлкәт һәм хезмәттәге хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, карашларына, ижтимагый оешмаларга керүенә карамастан, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең профессиональ һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга карамастан муниципаль хезмәткә тигез керүгә һәм тигез шартларга ия.

1.3. Районның муниципаль хезмәтен финанслау.

Районның муниципаль хезмәтен финанслау, федераль канун белән башка нәрсә каралмаган булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү чыгымнарын, аларны пенсия белән тәэмин итүне, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган

гарантияларне тәэмин итү белән бәйле башка чыгымнарны кертәп, Районның җирле бюджеты хисабына тормышка ашырыла..

2. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗИФАЛАРЫ

2.1 Муниципаль хезмәт вазифалары.

2.1.1. Районның муниципаль хезмәт вазифасы - Районның җирле үзидарә органындагы, Район Уставына туры китереп барлыкка килгән Районның башка муниципаль органнарындагы вазифа, вәкаләтләрне тормышка ашыру буенча билгеләнгән хезмәт вазифалары белән барлыкка килгән Районның башка муниципаль органнарында оешкан вазифа, яки муниципаль вазифа башкаручы.

2.1.2. Районның муниципаль хезмәт вазифалары Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт вазифалары реестрына туры китереп Район муниципаль хөкүмәт актлары белән билгеләнә.

2.1.3. Районның җирле үзидарә органы, Районның Сайлау комиссиясе аппараты штаты расписаниесен тәэминдә һәм раслаганда Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт вазифалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазифалары исемнәре кулланыла.

2.2. Муниципаль хезмәт вазифаларының классификациясе.

2.2.1. Районның муниципаль хезмәт вазифалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) югары муниципаль хезмәт вазифалары;
- 2) баш муниципаль хезмәт вазифалары;
- 3) әйдәп баручы муниципаль хезмәт вазифалары;
- 4) өлкән муниципаль хезмәт вазифалары;
- 5) кече муниципаль хезмәт вазифалары.

2.2.2. Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт вазифалары һәм дөүләт граждан хезмәт вазифалары бәйләнеше, Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт вазифалары һәм дөүләт граждан хезмәт вазифаларына тиешле квалификация таләпләрне исәпкә алып, Татарстан Республикасы кануннары белән билгеләнә.

2.2.3. Муниципаль хезмәт вазифаларын алыштыру өчен квалификация таләпләр Татарстан Республикасы кануны белән туры китереп билгеләнә.

2.3. Районның муниципаль хезмәткәрләренә класслы чиннары

2.3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлегә дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазифаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2.3.2. Районның муниципаль хезмәткәрләренә түбәндәге класс чиннары бирелә: муниципаль хезмәтнең югары вазифаларын биләүче-1, 2 яки 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең төп вазифаларын башкаручы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазифаларын башкаручы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүче-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләп торучы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3.3. Муниципаль хезмәткәргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән азат иткәндә аларны саклау тәртибе Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә.

3. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӨРНЕҢ ХОКУК ХӘЛӘ

3.1. Районның муниципаль хезмәткәре

3.1.1. Районның муниципаль хезмәткәре булып, федераль кануннар белән һәм Татарстан Республикасы кануннары белән туры китереп, район муниципаль хокук актлары билгеләгән тәртиптә районның муниципаль хезмәт вазифалары буенча вазифа башкаручы, район бюджетыннан түләнгән хезмәт хакы алып эшләүче гражданин тора.

3.1.2. Районның жирле үзидарә органнары һәм районның башка муниципаль оешмалары эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазифалар башкарган затлар районның муниципаль хезмәте вазифаларын башкара алмый һәм муниципаль хезмәткәр булмый.

3.2. Районның муниципаль хезмәткәренә төп хокуклары.

3.2.1. Муниципаль хезмәткәр хокуклары:

1) муниципаль хезмәттә башкарган вазифалары буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, хезмәт вазифаларын башкару сыйфатын билгеләүче критерийлар һәм хезмәт буенча күтәрү шартлары белән танышуга;

2) хезмәт вазифаларын башкару өчен кирәк булган оештыру-техник чараларны тәэмин итүгә;

3) хезмәт кануны, муниципаль хезмәт турында канун һәм хезмәт килешүе белән (контракт белән) туры китереп хезмәткә түләүгә һәм башка түләүләргә;

4) эш (хезмәт) вакытының тиешле дәвамлылыгын көйләү белән тәэмин итә торган ял, ял көннәре һәм бәйрәм көннәре, шулай ук еллык түләүле ялга;

5) билгеләнгән тәртиптә хезмәттәге вазифаларын башкару өчен кирәк булган материалларны һәм мәгълуматны алырга, шулай ук Районның жирле үзидарә органы, һәм Районның башка муниципаль органнары эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәрен кертүгә;

6) үз инициативасы буенча вакант муниципаль хезмәт вазифасына конкурста катнашырга;

7) муниципаль хокук акты белән туры китереп Район бюджеты хисабыннан өстәмә һөнәри белем алырга;

8) үзенең персонал мәгълуматларын сакларга;

9) үзенең шәхси делосының бөтен материаллары белән, һөнәри эшчәнлегенә турында фикерләр һәм башка документлар белән аларны шәхси делосына керткәнче танышып чыгарга, шулай ук үзенең язмача аңлатмаларын шәхси делосына теркәргә;

10) профессиональ союзлар оештыру хокукын кертеп, ижтимагый-икътисадый һәм профессиональ мәнфәгатьләренә, үзенең хокукларын яклау өчен оешырга;

11) хезмәт кануны белән туры китереп шәхси хезмәт бәхәсләрен карап тикшерергә, муниципаль хезмәттә үзенең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен якларга, аларны бозган очрак булса, судка шикаять бирергә;

12) Россия Федерациясә кануны белән туры китереп пенсия белән тәэмин итүгә.

3.2.2. Контракт буенча Башкарма комитет җитәкчесә вазифасын башкаручы муниципаль хезмәткәрдән кала, муниципаль хезмәткәр, әгәр бу низах мәнфәгатьләре китереп чыгармаса һәм “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законы белән башка нәрсә каралмаган булса, яллаучының (эш бирүченең) алдан бирелгән язмача белдерү кәгазе белән башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

3.3. Муниципаль хезмәткәренең төп бурычлары.

3.3.1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясә Конституциясә, федераль конституция законнары, федераль кануннар, Россия Федерациясенә башка норматив хокук актлары, Татарстан Республикасы Конституциясә, Татарстан Республикасының кануннары һәм башка норматив хокук актлары, район Уставы һәм башка муниципаль хокук актларын үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итергә;

2) хезмәттәгә күрсәтмәләр белән туры китереп хезмәттәгә вазифаларын башкарырга;

3) хезмәт вазифаларын башкарган вакытта, расасы, милләте, теле, дингә карашы һәм башка хәлләргә карамастан, кешенең һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен сакларга, шулай ук организацияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен сакларга;

4) районның җирле үзидарә органында һәм районның башка муниципаль органнарында расланган эчке хезмәт кагыйдәләрен, хезмәттәгә күрсәтмәләрен, хезмәт мәгълуматы белән эшләү тәртибен сакларга;

5) хезмәт вазифаларын тиешле башкару өчен кирәк булган квалификация дәрәжәсен сакларга;

6) дәүләт һәм башка федераль кануннар белән саклана торган серне тәшкит иткән мәгълуматларны, шулай ук хезмәт вазифаларын башкару сәбәпле аңа билгеле булган мәгълуматларны, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абруена кагылган мәгълуматларны ачып салмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль, шул исәптән аңа хезмәт вазифаларын башкару өчен бирелгән милекне сакларга;

8) Россия Федерациясә кануны белән билгеләнгән тәртиптә үзә һәм үзенең гаилә әгъзалары турында мәгълуматны тапшырырга;

9) Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, Россия Федерациясә гражданлыгынан чыккан көнне Россия Федерациясә гражданлыгынан чыгу турында яки чит ил дәүләте гражданлыгын алган көнне чит ил дәүләте гражданлыгын алу турында, әмма чит ил гражданының муниципаль хезмәттә булырга хокукы булган Россия Федерациясә гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (подданствосы) Россия Федерациясә халыкара

шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылган көннән алып биш эш көннәннән дә соңга калмыйча яллаучыга (эш бирүчегә) язма формада хәбәр итергә;

9.1) чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган чит ил гражданлыгын (подданлыкны) алу яки чит ил дәүләте территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу турында муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, ләкин чит ил гражданлыгын алган көннән биш эш көннәннән дә соңга калмыйча, чит ил гражданлыгын (подданлыкны) алу яисә яшәүгә рөхсәт яисә башка документ алу турында яллаучының вәкиленә (эш бирүчегә) язма рәвештә хәбәр итәргә.

10) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законы һәм башка федераль кануннар белән билгеләнгән чикләүләренә сакларга, йөкләмәләрен үтәргә, тьюларны бозмаска;

11) үзенә яллаучысына (эш бирүчесенә) язмага формада хезмәт вазифасын үтәгән вакытта низах мәнфәгатьләре китереп чыгарырга мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында хәбәр итергә, һәм мондый бәхәсне булдырмый калу буенча чаралар күрергә.

3.3.2. Муниципаль хезмәткәр аңа бирелгән урынсыз йөкләмәне үтәргә хаклы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикере буенча, тиешле житәкчедән аңа бирелгән йөкләмә урынсыз икән, муниципаль хезмәткәр йөкләмәне биргән житәкчесенә язмага формада, әлеге йөкләмәне үтәгән вакытта бозылырга мөмкин булган Россия Федерациясенә кануннары һәм башка норматив хокук актлары һәм Татарстан Республикасының кануннары һәм башка норматив хокук актлары кагыйдәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең урынсыз икәнә дәлилләр тапшырырга тиеш. Язмага формадагы әлеге йөкләмә тапшырган житәкче тарафыннан расланса, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тарта ала. Урынсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне тапшырган житәкче канун белән туры китереп җаваплылыкка тартылалар.

3.3.3. Районның муниципаль хезмәткәре үзенә яллаучысына (эш бирүчесенә), прокуратура органнарына һәм башка дәүләт органнарына коррупцион хокук бозулар ясауга этәргән максат белән аңа ниндидер шәхесләрнең мөрәжәгать иткән барлык очраklar турында хәбәр итергә тиеш.

Коррупцион хокук бозулар ясауга этәргән максаттагы мөрәжәгать фактлары турында хәбәр, әлеге фактлар буенча тикшерү үткәрелүдән яки үткәрелгән очрактан кала, районның муниципаль хезмәткәренә хезмәт (эш) вазифасы булып тора.

Муниципаль хезмәткәренә хезмәт (эш) вазифасын үтәмәүе Россия Федерациясе кануны белән туры китереп аны муниципаль хезмәттән азат итү яки башка җаваплылыкка тартуға китергән хокук бозу була.

Үзенә яллаучысына (эш бирүчесенә), прокуратура органнарына һәм башка дәүләт органнарына коррупцион хокук бозулар ясауга этәргән максат белән аңа ниндидер шәхесләрнең мөрәжәгать иткән барлык очраklar турында, башка муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан коррупцион хокук бозулар турында, керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы бурычлары турында мәгълуматларны тапшырмаган яки дәрәс һәм тулы булмаган мәгълуматларны тапшыру турында хәбәр иткән районның муниципаль хезмәткәре Россия Федерациясе кануны белән туры китереп дәүләт яклауында була.

Районның муниципаль хезмәткәрен коррупцион хокук бозулар ясауга этәргән максат белән аңа ниндидер шәхесләрнең мөрәжәгать иткән барлык очраklar турында хәбәрне яллаучыга (эш бирүчегә) тапшыру тәртибе, хәбәрләрдә булган барлык мәгълуматлар, бу мәгълуматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрләренә рәсмиләштерү тәртибе яллаучы (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә.

3.4. Районның муниципаль хезмәте белән бәйлә чикләүләр.

3.4.1. Гражданин Районның муниципаль хезмәтенә алына алмый, ә районның муниципаль хезмәткәре Районның муниципаль хезмәтендә түбәндәге очракларда була алмый:

1) законлы көченә кәргән суд карары белән аны хезмәткә яраксыз яки чикле хезмәткә яраклы дип тапканда;

2) муниципаль хезмәт вазифасы буенча хезмәттәге вазифаларын башкару мөмкинлеген юкка чыгарган законлы көченә кәргән суд карары буенча ул жәзага тартылса;

3) муниципаль хезмәт вазифасы буенча хезмәттәге вазифаларын башкаруга дөгъва кылган гражданин, мондый мәгълуматлар куллану белән бәйлә булып, дөүләт һәм башка федераль кануннар белән саклана торган серне тәшкит иткән мәгълуматларга керүгә хокукны рәсмиләштерү процедурасын үтүдән баш тартса;

4) районның муниципаль хезмәтенә керү өчен комачаулаган яки аны үтүгә һәм медицина оешмасы тарафыннан нәтижә белән расланган авыруы булса. Диспансеризация узу тәртибе, мондый авыруларның исемлеге һәм медицина оешмасы тарафыннан ясалган нәтижә формасы Россия Федерациясе Хөкүмәтеннән вәкил булган башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазифасын башкару бу хезмәттәге шәхескә турыдан-туры буйсыну яки контрольле булу белән бәйлә булса, районның башкарма комитеты житәкчесе белән якин туган яки туганлык мөнәсәбәтләре (әти-әнисе, ирле-хатынлы, балалары, абый-апалары, эне-сеңелләре, шулай ук ир- хатынның балалары, абый-апалары, эне-сеңелләре һәм балаларының ир-хатыннары) булса, яки муниципаль хезмәт вазифасын башкару турыдан-туры берсенә икенчесенә буйсыну яки контрольле булуы белән бәйлә булган муниципаль хезмәткәр белән якин туган яки туганлык мөнәсәбәтләре булса;

6) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (подданствосы) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (подданствосы) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) районның муниципаль хезмәтенә кәргәндә ялган документлар һәм мәгълуматлар тапшырса;

9) муниципаль хезмәтенә кәргәндә “Коррупциягә каршы тору турында” 25 декабрь, 2008 ел, 273-ФЗ номерлы Федераль кануны һәм башка федераль кануннарда билгеләнгән мәгълуматлар тапшырмаса яки дәрәс булмаган һәм тулы булмаган мәгълуматларны тапшырса;

9.1) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законының 15.1 маддәсе белән күздә тотылган мәгълуматлар тапшырмаса;

10) Татарстан Республикасы хәрби хезмәткә алу комиссиясенә күрсәтелгән нәтижәгә шикаять бирү өчен билгеләнгән вакыт узгандан соң 10 ел эчендә хәрби хезмәткә алу комиссиясе нәтижәсе белән туры китереп, моңа законлы нигез булмыйча, аны хәрби хезмәткә алу буенча хәрби хезмәтне узмаган дип танысалар (контракт буенча хәрби хезмәтне узган граждандан кала), әгәр гражданинның шикайте буенча күрсәтелгән нәтижә һәм (яки) Татарстан Республикасы хәрби хезмәткә алу комиссиясе карарына судка шикаять бирелгән булса, суд карары көченә

көргөн көннөн 10 ел эчендө бу карарны чыгарган вакытта гражданның хокуклары бозылмаган дип табыла.

3.4.2. Гражданин Районның муниципаль хезмәтенә Район муниципаль хезмәтен башкару өчен билгеләнгән соңгы яшь - аңа 65 яшь тулганнан соң алына алмый.

3.4.3. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр, район жирле үзидарә органында, район сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын бетерү максатларында, әлеге вазифаны биләгән чорда әлеге жирле үзидарә органының, сайлау комиссиясе аппаратының муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен яклык алмый.

3.5. Районның муниципаль хезмәте белән бәйлә тыюлар

3.5.1. Муниципаль хезмәт башкару сәбәпле Районның муниципаль хезмәткәренә тыела:

1) көчән югалткан;

2) түбәндәге очракларда муниципаль хезмәт вазифасын алыштырырга:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазифасына яки Татарстан Республикасы дәүләт вазифасына сайлану яки билгеләнү, шулай ук дәүләт хезмәте вазифасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазифага сайлану яки билгеләнү;

в) профессиональ союз органында сайлап куелган түләүле вазифага, шул исәптән Районның жирле үзидарә органында оешкан сайлап куелган беренчел профсоюз оешмасына сайлану;

3) шәхси яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шөгыльләнәргә, коммерция оешмасы белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш); һөнәри берлек органы, шул исәптән районның жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу; съездда (конференциядә) яки башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативлары, күчәмсез милекчеләр ширкәтләренең гомуми жыелышында катнашу; күрсәтелгән коммерциячел булмаган оешмалар белән идарә итүдә (сәяси партиядән һәм һөнәри берлек органынан, шул исәптән районның жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органынан тыш) түләүсез нигездә катнашуның яисә аларның коллегиаль идарә итү органнары составына эшкә алуы (эш бирүче) вәкиле рәхсәте белән көргән, муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә алынган), муниципаль район идарә һәм ревизия комиссиясе органнарында, гамәлгә куючы (акционер) район мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итүдән тыш, муниципаль берәмлек исемнән муниципаль милектә булган оешмалар яки идарә итүне гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә (устав капиталында катнашу өлешләре) муниципаль район милке булган акцияләр белән идарә итүне тормышка ашыру; федераль законнарда каралган башка очракларда;

4) федераль кануннар белән башка нәрсә каралмаган булса, Районның жирле үзидарә органында өченче зат эшләре буенча ышанычлы вәкил булырга;

5) хезмәттәге урыны яки хезмәттәге вазифаларын башкару сәбәпле физик һәм юридик затлардан бүләкләр (бүләкләр, акчалата бүләкләр, ссудалар, булышлык, күңел ачулар, яллары, транспорт чыгымнары өчен түләүләр һәм башка бүләкләр)

алырга. Беркетмәле чаралар, хезмәт командировкалары белән һәм башка рәсми чаралар үткөрү сәбәпле алынган бүләкләр, Россия Федерациясе Гражданның кодексы билгеләгән очрактан кала, муниципаль район милкә булып санала һәм тиешле муниципаль оешмага акт буенча тапшырыла. Район Башлыгы вазифасын, даими нигездә муниципаль вазифаны башкарган зат аның беркетмәле чаралар, хезмәт командировкалары белән һәм башка рәсми чаралар үткөрү сәбәпле алган тапшырган бүләкләрне Россия Федерациясе норматив хокук актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып ала ала;

6) Районның жирле үзидарә органнарының башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән, коммерцияле булмаган чит ил оешмалары белән үзара килешү буенча тормышка ашырылган командировкалардан кала, физик һәм юридик затларның акчалары хисабына командировкаларга барырга;

7) хезмәт вазифаларын башкару белән бәйлә булмаган максатларда материал-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль милекне файдаланырга;

8) федераль кануннарда туры китереп, конфиденциаль характердагы мәгълуматларга караган мәгълуматларны, муниципаль хезмәт вазифаларын башкарган вакытта муниципаль хезмәт эшчәнлегенә белән бәйлә булмаган үзенә билгеле булган мәгълуматны таратырга һәм шул максатларда кулланырга;

9) бу аның хезмәттәге вазифаларына кермәсә, Районның жирле үзидарә органнары һәм аларның житәкчеләренә эшчәнлегенә кагылышлы мәгълуматны халык алдында әйтәргә, тикшерәргә һәм бәя бирәргә, шул исәптән массакуләм мәгълумат чараларында бастырып чыгарырга;

10) Район Башлыгының язмага рәхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар белән үзара бәйләнеш аның хезмәттәге вазифаларына керсә, чит ил дәүләтләре, халыкара оешмалар, шулай ук сәяси партияләр, башка ижтимагый оешмалар һәм дини оешмаларның бүләкләрен, мактаулы һәм махсус (фәнни исемнән кала) исемнәрен кабул итергә;

11) хезмәттәге хәле өстенлекләрен сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен кулланырга;

12) үзенә хезмәттәге хәлен сәяси партияләр, башка ижтимагый оешмалар һәм дини оешмаларның мәнфәгатьләрендә кулланырга, шулай ук муниципаль хезмәткәр сыйфатында бу оешмаларга карата мөнәсәбәтен халык алдында белдерәргә;

13) Районның жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, башка ижтимагый оешмалар (профессиональ союзлар, шулай ук ветеран һәм башка ижтимагый үзешчән органнардан кала) һәм дини оешмаларның структураларын оештырырга яки күрсәтелгән структураларның оешуына булышырга;

14) хезмәткә карата дәгъваны жайлау өчен хезмәт вазифаларын башкаруны туктатырга;

15) Россия Федерациясе халыкара килешүе һәм Россия Федерациясе кануны белән башка нәрсә каралмаган булса, идарә итү органнары, попечительләр һәм күзәтчелек советлары, башка чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмалар составына һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләп килүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

16) Россия Федерациясе халыкара килешүе һәм Россия Федерациясе кануны белән башка нәрсә каралмаган булса, яллаучы (эш бирүче) вәкилнең язмага рәхсәтеннән башка чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил

гражданнары һәм гражданлыгы булмаган шәхесләр акчасы хисабына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә.

3.5.2. Контракт буенча Башкарма комитет Житәкчесе вазифасын башкаручы районның муниципаль хезмәткәре укыту, фәнни һәм башка ижади эш белән шөгыльләүдән кала, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә хокуклы түгел. Өстәвенә укытучылык, фәнни һәм башка ижади эш өчен түләү, Россия Федерациясе кануннарында һәм Россия Федерациясе халыкара килешүе белән башкача каралмаган очракта, чит дәүләт хисабына, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары акчасы хисабына була алмый. Контракт буенча Башкарма комитет Житәкчесе вазифасын башкаручы районның муниципаль хезмәткәре Россия Федерациясе халыкара килешүе һәм Россия Федерациясе кануны белән башка нәрсә каралмаган булса, идарә итү органнары, попечительләр һәм күзәтчелек советлары, башка чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмалар составына һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләп килүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

3.5.3. Районның муниципаль хезмәтеннән чыкканнан соң гражданның конфиденциаль характердагы мәгълуматларны яки муниципаль хезмәт вазифаларын башкарган вакытта үзенә билгеле булган мәгълуматны таратырга һәм оешма мәнфәгатьләрендә кулланырга хақы юк;

3.5.4. Норматив хокук актлары белән билгеләнгән вазифалар исемлегенә кергән муниципаль хезмәт вазифасын башкарган гражданин муниципаль хезмәтеннән чыкканнан соң ике ел эчендә, әгәр гамәлдәге канун белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә тәләпләрне саклау һәм ихтыяж бәхәсләрен жайга салу буенча комиссиянең тиешле ризалыгыннан башка әлеге оешманың аерым муниципаль (административ) функцияләре муниципаль хезмәткәрнең хезмәт (эш) вазифаларына кермәгән булса, хезмәт килешүе шартлары нигезендә оешмада вазифа башкарырга һәм (яки) бу оешмада федераль канун белән каралган очракта граждан–хокук килешүе шартларында эш башкарырга хақы түгел.

3.6. Районның муниципаль хезмәткәренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматлар

3.6.1. Югары Ослан муниципаль район Советы карары белән расланган исемлеккә кергән муниципаль хезмәт вазифасын башкаруга дөгъва кылучы гражданин, шулай ук Югары Ослан муниципаль район Советы карары белән расланган исемлеккә кергән муниципаль хезмәт вазифасын башкаручы хезмәткәр, ел саен яллаучы (эш бирүче) вәкилгә үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны һәм хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән мәгълуматлар Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләргә тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, вакытта һәм формада тапшырыла.

Югары Ослан муниципаль район Советы карары белән расланган исемлеккә кергән муниципаль хезмәт вазифасын башкаручы муниципаль хезмәткәр ел саен үзенең чыгымнары турында мәгълуматларны һәм хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълуматларны Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт

характерындагы йөкләмәләрне тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, вакытта һәм формада тапшырырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (ире) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнары керемнәре белән туры килүне контрольдә тоту “Коррупциягә каршы тору турында” 25 декабрь, 2008 ел, 273-ФЗ номерлы Федераль кануны һәм “Дәүләт вазифасын башкаручы затларның һәм башка затларның кереме белән чыгымнары туры килүен тикшерү турында” 3 декабрь, 2012 ел, 230-ФЗ номерлы Федераль кануны, Россия Федерациясе Президентының норматив хокук актлары, Татарстан Республикасы кануннары һәм норматив хокук актлары, муниципаль хокук актлары белән каралган тәртиптә тормышка ашырыла.

3.6.2. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан тапшырылган керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматлар, федераль канун белән алар дәүләт серен тәшкит итүче мәгълуматларга карамаса, конфиденциаль характердагы мәгълуматлар була.

3.6.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (ире) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (ире) һәм балигы булмаган балаларының түли ала торган булуын ачыклау яки билгеләү өчен куллану рәхсәт ителми, ижтимагый оешмалар, дини һәм башка оешмалар фондына, шулай ук физик затлар файдасына туры яки турыдан туры булмаган формада бүләк (кертем) жыю өчен кулланыу рәхсәт ителми.

3.6.4. Муниципаль хезмәткәрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны ачып салуда яки бу мәгълуматларны федераль канун белән каралмаган максатларда кулланган өчен гаепләнүче затлар Россия Федерациясе кануны белән туры китереп җаваплылыкка тартылалар.

3.6.5. Муниципаль хезмәткәрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматлар Россия Федерациясе норматив хокук актлары белән билгеләнгән тәртиптә массакүләм мәгълумат чараларында бастырып чыгару өчен бирелергә мөмкин.

Банк, салым һәм канун белән саклана торган башка серне тәшкит иткән мәгълуматларны бирү турында рәсми сорау, Югары Ослан муниципаль район Советы карары белән расланган исемлеккә кергән муниципаль хезмәт вазифасын башкаручы муниципаль хезмәткәргә карата, муниципаль органнарның мәнфәгатьләрен чагылдырып, әлеге вазифаларны башкаручы муниципаль хезмәткәрләргә, мондый гражданның хатыны (ире) һәм балигы булмаган балаларына һәм муниципаль хезмәткәрләргә карата оператив-тентәү чараларын үткөрү турында хокук саклау органнарына рәсми сорау Россия Федерациясе норматив хокук актлары белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы югары хезмәт шәхесләре тарафыннан җибәрелә.

3.6.6. Югары Ослан муниципаль район Советы карары белән расланган исемлеккә кергән муниципаль хезмәт вазифасын башкаруга дөгъва кылучы гражданның керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларның дәрәс һәм тулы булуын тикшерү, Югары Ослан муниципаль район Советы Карары белән расланган исемлеккә кергән муниципаль хезмәт вазифасын башкаручы хезмәткәрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларның дәрәс һәм тулы булуын тикшерү, “Коррупциягә каршы тору турында” 25 декабрь, 2008 ел, 273-ФЗ номерлы Федераль кануны билгеләгән вазифаларны башкару һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокук актлары белән муниципаль хезмәткәрнең

чикләүләр һәм тыюларны, низах мәнфәгатьләрен китереп чыгармау яки җайга салу турында таләпләрне үтәү Татарстан Республикасы норматив хокук актлары билгеләнгән тәртиптә тормышка ашырыла.

3.6.7. Муниципаль хезмәткә кергәндә гражданин яллаучы (эш бирүче) вәкилгә үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны, шулай ук хатыны (ире) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны тапшырмау яки дәрәс һәм тулы булмаган мәгълуматларны тапшыру әлегә гражданинны муниципаль хезмәткә алудан баш тартуга нигез булып тора.

3.6.8. Мондый мәгълуматларны тапшырмау һичшиксез кирәк булганда, муниципаль хезмәткәрнең үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны, шулай ук хатыны (ире) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны тапшырмау яки дәрәс һәм тулы булмаган мәгълуматларны тапшыру хокук бозу була, бу муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә нигез булып тора.

3.6.9. Контракт буенча Башкарма комитет Җитәкчесе вазифасын башкаручыга дөгъва кылучы гражданныр, һәм бу вазифаны башкаручы шәхес үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны, шулай ук хатыны (ире) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларны Татарстан Республикасы кануны белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына тапшыралар.

3.6.10. Контракт буенча Башкарма комитет Җитәкчесе вазифасын башкаручы шәхеснең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматлар Югары Ослан муниципаль районы рәсми сайтында мәгълумати-телекоммуникацион “Интернет” челтәрәндә һәм (яки) муниципаль хокук актлары билгеләнгән тәртиптә массакуләм мәгълумат чараларында урнаштырыла.

3.6.11. Бу бүлекнең 3.6.9 пункты белән туры китереп шәхес тарафыннан тапшырылган керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълуматларының дәрәсләген һәм тулы булуын тикшерү Татарстан Республикасы кануны белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президенты карары буенча тормышка ашырыла.

3.6.12. Бу бүлекнең 3.6.11 пункты белән туры китереп тормышка ашырылган тикшерү нәтижәсендә контракт буенча Башкарма комитет Җитәкчесе вазифасын башкаручы шәхес “Дәүләт вазифасын башкаручы затларның һәм башка затларның кереме белән чыгымнары туры килүен тикшерү турында” 3 декабрь, 2012 ел, №230-ФЗ Федераль кануны, “Россия территориясеннән чиктә булган чит ил банкларында акча саклау һәм счәт ачу аерым категория шәхесләргә тыелуы турында” 7 май, 2013 ел, 79-ФЗ номерлы Федераль кануны, “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” 02.03.2007 ел, 25-ФЗ номерлы Федераль кануны белән билгеләнгән чикләүләр, тыюлар, вазифаларын башкармау ачыкланган очракта, Татарстан Республикасы Президенты контракт буенча Башкарма комитет җитәкчесе вазифасын башкаручы шәхеснең вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мәрәжәгать итә, яки тиешле карар кабул итү вәкаләтләре булган җирле үзидарә органына, яки судка аңа карата башка дисциплинар жәза куллануны сорап мәрәжәгать итә.

3.7. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын җайга салу

3.7.1. Мәнфәгатьләр каршылыгы дигәндә, үз вазыйфасын биләүче затның мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яисә читләтеп) аның вазыйфаи (хезмәт) бурычларын (вәкаләтләрне гамәлгә ашыру) тиешенчә, объектив һәм бертуктаусыз үтәвенә йогынты ясый торган яисә йогынты ясый ала торган вазгыять аңлашыла.

3.7.2. Шәхси кызыксыну булып, 3.7.1.пунктта күрсәтелгән шәхес яки аның якин туган яки туганлык мөнәсәбәтләрендә булган кешеләр (әти-әнисе, ирле-хатынлы, балалары, абый-апалары, эне-сеңелләре, шулай ук ир-хатынның балалары, абый-апалары, эне-сеңелләре һәм балаларының ир-хатыннары) белән, мөлкәт, корпоратив һәм башка якин мөнәсәбәтләрдә булган гражданнар һәм оешмалар белән 3.7.1. пунктында күрсәтелгән шәхес якин туган булып акчалата, башка мөлкәт, шул исәптән мөлкәт хокукы, мөлкәт характерындагы ярдәм алу, башкарылган эш нәтижәләре яки ниндидер файда алу мөмкинлеге тора.

Мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмый калу яки жайга салу мәнфәгатьләр каршылыгы ягында булган муниципаль хезмәткәрнең вазифа яки хезмәт хәлен үзгәртүдән, хәтта билгеләнгән тәртиптә эшеннән алындан яки мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыгуга сәбәп булган файдадан аның баш тартуыннан гыйбарәт була ала.

Муниципаль хезмәт вазифасын башкаручы шәхеснең кыйммәтле кәгазьләре (оешманың устав (склад) капиталында пайлар, катнашу өлеше) булу мәнфәгатьләр каршылыгын китереп чыгырырга яки чыгарырга мөмкин булган очракта, әлеге шәхес аныкы булган кыйммәтле кәгазьләргә (оешманың устав (склад) капиталында пайлар, катнашу өлеше) Россия Федерациясә гражданнар кануны белән туры китереп йшаныч оешмаларына тапшырырга тиеш.

Мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыгуга сәбәп булган муниципаль хезмәткәр тарафыннан мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмый калу яки жайга салу буенча чаралар күрмәү хокук бозу булып тора һәм бу аны муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә.

3.7.3. Яллаучы (эш бирүче) вәкилгә районның муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр каршылыгы китереп чыгарган яки чыгарырга мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында билгеле булгач, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмый калу яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш, районның муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салганчы районның муниципаль хезмәткәре вазифасыннан азат иткән вакытка акчалата түләнә саклап, аны башкарган вазифасыннан азат итергә тиеш.

Яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәр тарафыннан аңа буйсынучы шәхеснең мәнфәгатьләр каршылыгын китереп чыгарган яки чыгарырга мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында билгеле булгач, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмый калу яки жайга салу буенча чаралар күрмәсә, бу хокук бозу була, һәм бу яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә.

3.7.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Районның муниципаль органында, башка муниципаль органнарда хезмәт тәртибенә гомуми принциплары һәм мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салуны тәэмин итү өчен муниципаль хокук актлары белән билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу буенча комиссияләр оешырга мөмкин.

3.8. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) хезмэт вазифаларын намуслы, югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга;

2) барлык юридик һәм физик затларга һәм оешмаларга тигез, беръяклы мөнәсәбәт тәэмин итергә, ниндидер ижтимагый һәм дини оешмаларга, профессиональ һәм социаль төркемнәргә, гражданның һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, мондый оешмаларга, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданның карата алдан фактлар белән расланмаган очрақларга юл куймаска;

3) хезмэт вазифаларын намуслы башкарырга комачаулаган ниндидер шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләренә тәэсире белән бәйлә булган гамәлләр башкармаска;

4) үзенә профессиональ хезмэт вазифаларына сәясәт партияләре, башка ижтимагый һәм дини оешмаларның һәм башка организацияләренә карарлары тәэсир итү мөмкинлеген булдырмый калган битарафлыкны сакларга;

5) гражданның белән мөгәләмәдә әдәпләлек күрсәтергә;

6) Россия Федерациясә халыкларының әхлакый йолаларына һәм гореф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәренә культуралы һәм башка үзенчәлекләрен, шулай ук конфессияләренә исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессия ара килешүләргә булышлык итергә;

9) муниципаль органның дәрәжәсенә һәм абруена зыян китерә ала торган низах хәлләрен булдырмый калырга.

2. Җитәкчә булып торган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәйси партияләр, башка ижтимагый һәм дини оешмаларның эшчәнлегендә катнашырга мөжбүр иткән очрақларын булдырмый калырга тиеш.

4. РАЙОННЫҢ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТЕНӘ КЕРҮ, АНЫ УЗУ ҺӘМ ТУКТАТУ ТӨРТИБЕ

4.1. Районның муниципаль хезмәтенә керү.

4.1.1. Районның муниципаль хезмәтенә 18 яше тулган, Россия Федерациясә дәүләт телен белгән һәм Федераль кануннар, Татарстан Республикасы кануннары һәм бу Кагыйдәнамәненә квалификация таләпләренә туры килгән, муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр булмаган гражданның керә ала.

4.1.2. Районның муниципаль хезмәтенә кергән вакытта, шулай ук аны үтәгән вакытта жәнәсенә, расасына, милләтенә, килеп чыгышына, мөлкәт һәм хезмәт хәленә, яшәү урыннына, дингә мөнәсәбәтенә, карашларына, жәмәгәт оешмаларына керүенә, шулай ук муниципаль хезмәткәрненә профессиональ һәм эшлекле сыйфатлары белән бәйлә булмаган башка хәлләргә карамастан, нинди дә булса туры яки туры булмаган чикләүләр яки өстенлекләр билгеләнергә тиеш түгел.

4.1.3. Районның муниципаль хезмәтенә кергән вакытта гражданның тапшыра:

1) Районның муниципаль хезмәтенә керү һәм Районның муниципаль хезмәт вазифасын башкару турында гаризасы;

2) Россия Федерациясә хөкүмәтенә башкарма власте федераль органы вәкиле тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) мөгәр хезмәт килешүе (контракт) беренчә тапкыр төзелгән булмаса, хезмәт кенәгәсе;

- 5) белем турында документы;
- 6) мөгәр хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән булмаса, пенсияне мәжбүри иминиятләштерү иминият таныклыгы;
- 7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органнарында физик затны исәпкә алу турында таныклык;
- 8) запастагы гражданныр өчен һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле шәхесләрнең хәрби исәпкә алу документлары;
- 9) Районның муниципаль хезмәтенә керү өчен комачаулаган авыруы булмау турында медицина оешмасы нәтижәсе;
- 10) Районның муниципаль хезмәтенә кәргәнче алдагы бер елга керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълумат;
- 10.1) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль канунның 15.1мәддәсендә исәпкә алынган мәгълуматлар;
- 11) федераль кануннар, Россия Федерациясе Президенты указлары һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары белән исәпкә алынган башка документлар.

4.1.4. Районның муниципаль хезмәтенә керү «Муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы кодексы белән Татарстан Республикасы законы билгеләгән тәртиптә тормышка ашырыла.

4.2. Муниципаль вазифаны алыштыруга конкурс.

4.2.1. Районда муниципаль вазифаны алыштыру вакытында хезмәт килешүен төзегәндә аның алдыннан Районның муниципаль хезмәте вазифасына дөгва кылучыларның профессиональ дәрәжәсен тикшерү, Районның муниципаль хезмәте вазифасына билгеләнгән квалификация таләпләренең туры килүе тормышка ашырылган конкурс була.

4.2.2. Муниципаль вазифаны алыштыруга конкурс үткәру тәртибе Район Советы кабул иткән муниципаль хокук акты белән билгеләнә. Конкурсны үткәру тәртибе бастырылып чыгарылган аның шартларын, датасы турында мәгълуматны, вакытын һәм аны үткәру урынын конкурс үткәреп алдыннан 20 көннән дө соңга калмыйча алдан ук күздә тотырга тиеш.

4.2.3. Яллаучы (эш бирүче) вәкил хезмәт килешүен төзи һәм Районның муниципаль хезмәте вазифасына муниципаль вазифаны алмаштыруга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе сайлап алган кандидатларның берсен билгели.

4.3. Районның муниципаль хезмәткәрләренә аттестация.

4.3.1. Муниципаль хезмәткәргә аттестация аның муниципаль хезмәт вазифасын башкаручыга туры килүен билгеләу максатыннан үткәрелә. Муниципаль хезмәткәргә аттестация өч елга бер тапкыр үткәрелә.

4.3.2. Түбәндөгә муниципаль хезмәткәрләр аттестация узарга тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазифасын бер елдан ким башкарсан;
- 2) 60 яше тулсан;
- 3) йөкле хатыннар;
- 4) йөкләлек буенча һәм бала тапкач ялда булсан яки балага өч яшь тулганчы баланы карау буенча ялда булсан. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләргә аттестация алар ялдан чыкканнан соң бер елдан булырга мөмкин.

5) муниципаль хезмэт вазифаларын сроклы хезмэт килешүе (контракт) нигезендә башкаручы.

4.3.3. Муниципаль хезмәткәргә аттестация үткөрү тәртибе Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт турында Кодексы белән билгеләнә.

4.4. Районның муниципаль хезмәткәре белән хезмәт килешүен өзүгә нигез.

4.4.1. Муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүен өзү яллаучы (эш бирүче) вәкил инициативасы буенча түбәндәге очрақларда була:

1) Районның муниципаль хезмәте вазифасын башкару өчен билгеләнгән яше житү;

2) муниципаль хезмәт вазифасын башкару белән бәйле чикләүләр һәм тыюларны сакламаса;

3) квалификациясеннән мөхрүм итү белән бәйле административ жәза кулланылса.

4.4.2. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озынайту муниципаль хезмәт вазифасын башкару өчен билгеләнгән яше житкән очрақта мөмкин. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озынайту бер елга гына рөхсәт ителә.

5. ЭШ (ХЕЗМӘТ) ВАКЫТЫ һӘМ ЯЛ ВАКЫТЫ

5.1. Эш (хезмәт) вакыты.

5.1.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт турында канун белән туры китереп тәртипкә салына.

5.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең ял вакыты.

5.2.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәттәге вазифасын һәм уртача хезмәт хакын билгеләү өчен хезмәт турында канун белән гамәлгә кертелгән тәртиптә күләме билгеләнгән хезмәт хакын саклап, еллык ял бирелә.

5.2.2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле ялдан һәм өстәмә түләүле ялдан тора.

5.2.3. Муниципаль хезмәткәрләргә 30 календарь көн дәвамлылык белән төп түләүле ял бирелә.

5.2.4. Муниципаль хезмәткәргә еллык өстәмә түләүле яллар тиешле еллар хезмәт иткән өчен, шулай ук федераль кануннар һәм Татарстан Республикасы кануннары белән каралган очрақларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар хезмәт иткән өчен еллык өстәмә түләүле яллар дәвамлылыгы муниципаль хезмәттә булган һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән санала. Муниципаль хезмәткәрнең еллык төп түләүле ялы һәм тиешле еллар хезмәт иткән өчен өстәмә түләүле ялы 40 календарь көннән артып китергә тиеш түгел.

Нормадан тыш хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәр өчен нормадан тыш хезмәт көне өчен өч календарь көне дәвамлылыгы белән өстәмә түләүле ял бирелә.

Нормадан тыш хезмәт көне өчен өстәмә түләүле ял, шулай ук федераль канун белән каралган башка очрақларда бирелгән еллык өстәмә түләүле яллар өлеге пункт белән каралган еллык төп түләүле ял һәм тиешле еллар хезмәт иткән өчен өстәмә түләүле яллардан күбрәк була.

5.2.5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле ял өлешләп бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көненнән ким булырга тиеш түгел. Яллаучы (эш бирүче) вәкил белән килешү нәтижәсендә муниципаль хезмәткәргә өлешле ялның дәвамлылыгы башкача бирелергә мөмкин.

5.2.6. Муниципаль хезмәткәргә аның язмача гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкил карары белән хезмәт хакын сакламыйча бер елдан артмаган ял бирелә.

5.2.7. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт хакын сакламыйча ял федераль канун белән каралган очракларда бирелә.

6. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәтенә түләү, муниципаль хезмәткәргә бирелгән гарантияләр. Муниципаль хезмәт стажы.

6.1. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәтенә түләү.

6.1.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата хезмәт хакы муниципаль хезмәттә аның башкарган вазифасына туры китереп муниципаль хезмәткәрнең хезмәт окладынан (алда-хезмәт оклады), шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алда-өстәмә түләүләр) тора.

6.1.2. Өстәмә түләүләргә керә:

- 1) тиешле еллар хезмәт иткән өчен хезмәт окладына айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәттә аерым шартлар өчен хезмәт окладына айлык өстәмә;
- 3) яллаучы (эш бирүче) вәкил тарафыннан муниципаль оешманың функцияләрен һәм бурычларын тәэмин итүне исәпкә алып, хезмәт инструкциясен үтәп түләү тәртибе билгеләнгән аерым мөһим һәм авыр мәсьәләләргә үтәгән өчен премия;

4) еллык акчалата бүләкләү;

5) класслы чин өчен айлык өстәмә түләү;

6) еллык түләүле ял бирелгән вакытта бер тапкыр түләү;

7) матди ярдәм.

6.1.3. Районның муниципаль хокук актлары белән шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләргә билгеләү каралырга мөмкин:

- 1) нормадан тыш хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәргә айлык компенсация түләү;

- 2) төп хезмәт вазифалары булган хокук актларына һәм хокук актлары проектларына хокук экспертизасы үткөрү, хокук актлары проектларын әзерләү һәм редакцияләү һәм юрист яки башкаручы сыйфатында аларны визалаган өчен югары юридик белем булган муниципаль хезмәткәргә айлык түләү (юридик эш өчен түләү);

- 3) профилле фән кандидаты гыйльми дәрәжәсе өчен, фән докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәргә хезмәт окладына айлык өстәмә түләү;

- 4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәргә хезмәт окладына айлык өстәмә түләү.

6.1.4. Муниципаль хезмәткәргә канун белән туры китереп, дәүләт серен тәшкил иткән мәгълуматлар белән эшләгән өчен хезмәттәге окладына айлык өстәмә түләү билгеләнә.

6.1.5. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү күләмен һәм шартларын Районның жирле үзидарә органнары мөстәкыйль рәвештә билгелиләр. Хезмәт окладының күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны тормышка ашыру Россия Федерациясе кануны, Татарстан Республикасы канунына

туры китереп Район Советы тарафыннан чыгарылган муниципаль хокук актлары белән билгеләнә.

6.2. Муниципаль хезмәткәргә бирелгән гарантияләр

6.2.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләр бирелә:

1) хезмәт инструкциясе белән туры китереп аның хезмәт вазифаларын башкаруын тәэмин итә торган эш шартлары;

2) вакытында һәм тулы күләмдә хезмәт хакын алуга хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү белән тәэмин ителгән ял, ял көннәре һәм бәйрәм көннәре, шулай ук еллык түләүле төп һәм өстәмә ялга хокук;

4) муниципаль вазифа башкарган кешегә һәм аның гаиләсенә, шул исәптән муниципаль вазифа башкарган кеше пенсиягә чыкканнан соң медицина ярдәме күрсәтү;

5) муниципаль вазифа башкарган кеше тиешле еллар хезмәт иткән өчен һәм инвалидлык очрагында пенсия белән тәэмин ителергә, шулай ук муниципаль вазифа башкарган кеше, үзенең вазифасын башкарган вакытта үлгән очракта, аның гаиләсен пенсия белән тәэмин итү ;

6) муниципаль вазифа башкарган кешегә, үзенең вазифасын башкарган вакытта сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян килгән очракта дөүләт социаль имминияте;

7) муниципаль вазифа башкарган кешегә, үзенең вазифасын башкарган вакытта яки ул туктатылганнан соң муниципаль хезмәт башкарганда авырган һәм хезмәткә яраклылыгын югалткан очракта, мәжбүри дөүләт социаль имминияте;

8) федераль кануннар белән билгеләгән тәртиптә, шартларда һәм очракта үзенең вазифасын башкарган вакытта көчләү, янаулар һәм башка аның хокукларын бозган гамәлләрдән муниципаль вазифа башкарган кешене һәм аның гаиләсен яклау.

6.2.2. Жирле үзидарә органы, Районның башка муниципаль органнары бетерелү белән, яки Районның жирле үзидарә органы, Районның башка муниципаль органнары эшчеләр штаты кыскартылуга бәйле очракта хезмәт килешүе өзәлгән вакытта муниципаль хезмәткәргә муниципаль органнары бетерелү яки эшчеләр штаты кыскартылу белән бәйле булган аларны эштән чыгару очрагында эшчеләр өчен хезмәт турында канун белән билгеләнгән гарантияләр каралган.

6.2.3. Татарстан Республикасы кануны һәм Район уставы белән муниципаль хезмәткәргә өстәмә гарантияләр каралган.

6.3. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

6.3.1. Районның жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазифаларын башкарган Районның муниципаль хезмәткәрләренең Татарстан Республикасы кануны белән билгеләнгән шартлар булган очракта тиешле еллар хезмәт иткән өчен пенсия алырга хакы бар.

6.3.2. Көчен югалтты.

6.3.3. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар хезмәт иткән өчен пенсия күләмен билгеләү Татарстан Республикасы кануны белән билгеләнгән муниципаль хезмәт вазифасының һәм Татарстан Республикасы дөүләт граждән хезмәтенең бәйләнешенә туры китереп тормышка ашырыла. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле еллар хезмәт иткән өчен максималь пенсия күләме Татарстан Республикасы дөүләт

граждан хезмәтенең тиешле вазифасы буенча Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле еллар хезмәт иткән өчен максималь пенсия күләменән артып китергә тиеш түгел.

6.3.4. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт пенсиясенә тиешле еллар хезмәт иткән өчен айлык өстәмә түләүнең минималь күләме Россия Федерациясе кануны белән билгеләнгән картлык буенча хезмәт пенсиясенә минималь күләменән ким булырга тиеш түгел.

6.3.5. Федераль канун белән билгеләнгән тәртиптә, муниципаль вазифа башкарган кеше, үзенең вазифасын башкарган вакытта үлгән очракта, шул исәптән муниципаль хезмәттән алынган үлгән очракта, аның гаиләсе караучысын югалту очрагы буенча пенсия алырга хокуклы;

6.3.6. Муниципаль хезмәткәргә Югары Ослан муниципаль районы Советы карары билгеләнгән тәртиптә пенсиягә чыгу сәбәпле бер тапкыр акчалата түләү каралган.

6.4. Район муниципаль хезмәтенең стажы

6.4.1. Тиешле еллар хезмәт иткән өчен пенсия билгеләгәндә Районның муниципаль хезмәт стажына (гомуми дөвамлылыгы) даими (штат) нигездә эшләгән (алыштырган) вакыты кертелә:

1) Районның муниципаль хезмәт вазифасында (Районның муниципаль хезмәтенең муниципаль вазифасында);

2) муниципаль вазифаларда;

3) Россия Федерациясе дәүләт вазифаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт вазифаларында;

4) дәүләт граждан хезмәте вазифалары, хәрби вазифалар һәм хокук саклау хезмәте вазифаларында (дәүләт хезмәтенең дәүләт вазифаларында);

5) Татарстан Республикасының хезмәт турында Кодексы белән туры китереп башка вазифалар.

6.4.2. Татарстан Республикасы дәүләт вазифаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазифаларын, Татарстан Республикасының (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазифаларын башкарган вакыты Татарстан Республикасы кануны белән туры китереп муниципаль хезмәт стажына кертелә.

6.4.3. Тиешле еллар хезмәт иткән өчен пенсия билгеләгәндә Татарстан Республикасы кануны белән туры китереп районның муниципаль хезмәткәре тарафыннан тормышка ашырылган өстәмә профессиональ белем алган вакыты кертелә, шулай ук федераль кануннар белән туры китереп Районның муниципаль хезмәткәре муниципаль хезмәт башкарган башка вакытлары керә.

6.4.4. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган тиешле еллар хезмәт иткән өчен түләүле өстәмә еллык отпускны билгеләү өчен, һәм гамәлдәге канун белән исәпкә алынган башка гарантияләргә аңа билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль канунының 25 маддәсенә 1 өлешендә күрсәтелгән вазифаларны башкару вакыты кертелә (исәпләнә), шулай ук "Россия Федерациясендә дәүләт граждан хезмәте турында" 27 июль, 2004 ел, 79-ФЗ номерлы Федераль канунының 54 маддәсенә 2 өлеш белән туры китереп дәүләт граждан хезмәте стажына кертелгән (саналган) вазифаларны башкару вакыты кертелә (санала).

6.4.5. Муниципаль хезмәт стажын санау һәм билгеләү тәртибе Татарстан Республикасы кануны белән билгеләнә.

7. Районның муниципаль хезмәткәрен бүләкләү. Районның муниципаль хезмәткәренең дисциплинар җаваплылыгы.

7.1. Районның муниципаль хезмәткәрен бүләкләү

7.1.1. Районның муниципаль хезмәткәренә үзенең хезмәт вазифаларын намуслы һәм нәтиҗәле башкарганы өчен, бик яхшы хезмәткә өчен, мөһим әһәмиятле һәм авыр йөкләмәләрне үтәгән өчен аңа карата түбәндәге бүләкләүләр каралган:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр акчалата түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) Районның җирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамоталары һәм башка төрдәге бүләкләүләр;
- 5) Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы кануннары белән туры китереп дөүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) Район Уставы белән һәм башка федераль кануннар һәм Татарстан Республикасы кануннары белән туры китергән башка төрдәге бүләкләүләр.

7.1.2. Бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары районның муниципаль хокук актлары белән билгеләнә.

7.2. Районның муниципаль хезмәткәренең дисциплинар җаваплылыгы

7.2.1. Дисциплинар ярамаган гамәл башкарганы өчен – районның муниципаль хезмәткәре тарафыннан аңа йөкләнгән хезмәт вазифаларын аның гаебе аркасында үтәмәүе яки тиешенчә үтәмәүе өчен - яллаучы (эш бирүче) вәкил түбәндәге дисциплинар җәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле сәбәпләр буенча районның муниципаль хезмәтеннән чыгару.

7.2.2. Дисциплинар ярамаган гамәл башкарган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылыгы турында мәсьәлә чишелгәнгә кадәр (ләкин бер айдан да артмаган вакытка), акчалата түләүне саклап вакытлыча хезмәт вазифаларын башкарудан азат ителергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне хезмәт вазифаларын башкарудан азат итү бу очракта районның муниципаль хокук акты белән башкарыла.

7.2.3. Дисциплинар җаваплылык куллану һәм өстеннән төшерү тәртибе хезмәт турында канун белән билгеләнә.

7.3. Муниципаль хезмәткәргә низах мәнфәгатьләрен булдырмый калу яки жайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен, коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән вазифаларын башкармаган өчен шелтә.

7.3.1. Муниципаль хезмәткәргә низах мәнфәгатьләрен булдырмый калу яки жайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен, коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән вазифаларын башкармаган өчен “Коррупциягә каршы тору турында” 25 декабрь, 2008 ел, 273-ФЗ номерлы Федераль кануны билгеләгән әлеге кагыйдәнамәнең 7.2.мәддәсә белән каралган шелтә бирелә.

7.3.2. Бу Кагыйдәнамәнең 3.6. һәм 3.7. мәддәләре билгеләгән хокук бозулар булган очракта ышынычын югалтса муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттән алына.

7.3.3. Бу Кагыйдәнамәнең 3.6. һәм 3.7. һәм 7.2. маддәләрендә каралган шелтәләр яллаучы (эш бирүче) вәкил тарафыннан Татарстан Республикасы норматив хокук актлары һәм муниципаль норматив хокук актлары билгеләгән тәртиптә түбәндәгә нигезләрдә кулланыла:

- 1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактика үткөрү буенча тиешле муниципаль органның оештыру бүлегә үткәргән тикшерү нәтижәләре турында доклад;
- 2) үткәргән тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә жиһәрелгән очракта, муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү буенча һәм низах мәнфәгатьләрен җайга салу буенча комиссиянең тәкъдимнәре;
- 3) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;
- 4) башка материаллар.

7.3.4. Бу Кагыйдәнамәнең 3.6. һәм 3.7. һәм 7.2. маддәләрендә каралган шелтәләр кулланганда муниципаль хезмәткәр башкарган коррупцион хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган шартлар, муниципаль хезмәткәр тарафыннан башка чикләүләрен һәм тыюларны үтәү, низах мәнфәгатьләрен булдырмый калу яки җайга салу турында таләпләрне үтәү һәм аның тарафыннан коррупциягә каршы тору максатында билгеләнгән вазифаларны башкару, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үз вазифаларын башкаруының моннан алдагы нәтижәләре күздә тотыла.

7.3.5. Муниципаль хезмәткәргә карата шелтә аның тарафыннан коррупцион хокук бозу башкарган очракта шелтә куллану турындагы нигез булып әлегә маддәнең 1 һәм 2 өлешләре актта күрсәтелә.

7.3.6. Бу Кагыйдәнамәнең 3.6. һәм 3.7. һәм 7.2. маддәләрендә каралган шелтәләр федераль кануннар, Татарстан Республикасы кануны, һәм (яки) Югары Ослан муниципаль районының муниципаль норматив хокук актлары белән билгеләнгән тәртиптә һәм вакытта кулланыла.

8.1 Районның җирле үзидарә органнарында кадрлар хезмәте

8.1.1. Районның җирле үзидарә органнарында кадрлар хезмәте үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- 1) Районның муниципаль хезмәте вазифаларын башкару өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) Районның муниципаль хезмәте турында канун кагыйдәнамәләрен тормышка ашыру турында тәкъдимнәренә эзерләү һәм әлегә тәкъдимнәренә яллаучы (эш бирүче) вәкилгә тапшыру;
- 3) муниципаль хезмәткә керү, аны узу, хезмәт килешүләре (контракт) төзү, муниципаль хезмәт вазифасына билгеләү, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итү һәм аның пенсиягә чыгуы, һәм тиешле документларны рәсмиләштерү белән бәйле булган муниципаль хокук актлары проектларын эзерләү;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару;
- 5) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль кануны белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси делосын алып бару;
- 6) районда муниципаль хезмәткәрләрнең исемлеген алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт таныкчыларын рәсмиләштерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезмәтнең буш вазифаларына конкурс үткөрү һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертү;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация уздыру;

10) кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) муниципаль хезмәткә кергән вакытта гражданин тарафыннан тапшырылган аерым мәгълуматларның һәм башка мәгълуматларының дәрәслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт сәре булган мәгълуматларга керүнең тиешле формасын рәсмиләштерү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы бурычлары турында мәгълуматларны тикшерүне оештыру, шулай ук “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль кануны һәм башка федераль кануннар белән билгеләнгән муниципаль хезмәткә чикләүләрне үтәүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең хокук һәм башка мәсьәләләре буенча киңәш бирү;

14) хезмәт турында канун һәм Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт турында Кодексы тарафыннан билгеләнгән кадрлар хезмәте буенча башка мәсьәләләргә чыгу.

8.2. Муниципаль хезмәт өчен кадрларны килешү нигезендә әзерләү.

8.2.1. Муниципаль хезмәт өчен гражданны килешү нигезендә әзерләү Россия Федерациясенең “Берәмлекләр турында” Закон Кагыйдәнамәсен һәм “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законны исәпкә алып Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт турында Кодексына туры китереп тормышка ашырыла.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Башлыгы

М.Г. Зиатдинов

Югары Ослан муниципаль районы
Советының
2021 елның 26 июненнән 12-138
карарына

2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының
Контроль-хисап палатасы турында
НИГЕЗЛӘМӘ

Статья 1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районының Контроль-хисап Палатасы статусы

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап Палатасы (алга таба – Контроль-хисап Палатасы) тышкы муниципаль финанс тикшерүенең даими эшләүче органы булып тора, Югары Ослан муниципаль районы Советы тарафыннан (алга таба - район Советы) төзелә һәм аңа хисап тотта.

Контроль-хисап Палатасы муниципаль казна учреждениесе булып тора.

2. Тулы исеме: «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап Палатасы» муниципаль казна учреждениесе.

Кыскартылган исеме: «КСП» МКУ .

3. Контроль-хисап Палатасы оештыру һәм функциональ бәйсезлеккә ия һәм үз эшчәнлеген мөстәкыйль гамәлгә ашыра.

4. Контроль-хисап Палатасының эшчәнлегенә, шул исәптән, район Советы вәкаләтләре вакытыннан алда тәмамлануга яки вакытыннан алда туктатылуга бәйле рәвештә, туктатыла алмый.

5. Контроль-хисап Палатасы жирле үзидарә органы булып тора, юридик зат хокукларына ия, герб мөһере, үз исеме һәм Район гербы төшерелгән бланклар.

6. Контроль-хисап Палатасы үз эшчәнлегенә мөһим мәсьәләләргә буенча хокукый инициативага ия.

Статья 2. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенә хокукый
нигезләре

Контроль-хисап Палатасы үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Югары Ослан муниципаль районы Уставы, әлегә Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар нигезендә башкара.

Статья 3. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенә принциплары

Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенә Законлылык, объективлык, нәтижелелек, бәйсезлек һәм хәбәрдарлык принципларына нигезләнә.

Статья 4. Контроль-хисап Палатасы составы

1. Контроль-хисап Палатасы Контроль-хисап Палатасы рәисе һәм аппараты составында оештырыла.
2. Контроль-хисап Палатасы рәисе һәм аппарат хезмәткәрләре муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып торалар.
3. Контроль-хисап Палатасы рәисе вәкаләтләре вакыты биш ел тәшкил итә.
4. Контроль-хисап Палатасы аппараты составына инспекторлар һәм башка штат хезмәткәрләре керә. Контроль-хисап Палатасы инспекторларына тышкы муниципаль финанс контролен оештыру һәм үткәрү буенча бурычлар йөкләнә.
5. Контроль-хисап Палатасы аппараты хезмәткәрләренәң хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы федераль законнар, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, Контроль-хисап Палатасы регламенты белән билгеләнә.
6. Контроль-хисап Палатасының штат саны район Советы тарафыннан Контроль-хисап Палатасы Рәисе тәкъдиме белән билгеләнә.

5 Статья.   Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына билгеләп кую тәртибе

- 1.Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына район Советы карары белән билгеләнә. Палата рәисенә Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы күрсәтмәсе нигезендә еллык төп һәм өстәмә ял бирелә.
2. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар турында тәкъдимнәр район Советына кертелә:
  - 1) Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы;
  - 2) район Советы депутатлары - район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бер өлеше;
3. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар район Советына әлеге статьяның 2 өлешендә санап үтелгән, Контроль-хисап Палатасының гамәлдәге Рәисе вәкаләтләре беткәнче ике айдан да соңга калмыйча тапшырыла.
4. Контроль -хисап Палатасы рәисе вазыйфасына тәкъдим ителгән кандидатураларны караганда, район Советы әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәү турында Татарстан Республикасы Хисап Палатасы рәисе фикерен соратып алырга хокуклы.
5. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына кандидатураларны карау тәртибе район Советы Регламенты белән билгеләнә.

Статья 6.   Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына кандидатураларга карата таләпләр

1. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына дөүләт, муниципаль идарә, дөүләт, муниципаль контроль (аудит), икътисад, финанс, юриспруденция өлкәсендә биш елдан да ким булмаган югары белем һәм эш тәҗрибәсе булган Россия Федерациясе гражданны билгеләнә.
2. Россия Федерациясе гражданын Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына түбәндәге очракта билгеләнә алмый:
  - 1) аның алынмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем ителүе булу;
  - 2) аны закон көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип тану;
  - 3) дөүләт һәм федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә рөхсәт рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр дә граждан

биләгән вазыйфасы буенча вазыйфаларны үтәү мондый белешмәләргә куллануга бәйлә булса;

4) Россия Федерациясе граждандлыгы яки чит ил граждандлыгы (подданствосы) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил граждандлыгы туктатылу, аның нигезендә чит ил гражданды муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

5) Өлегә статьяның 3 пункттында каралган нигезләр буенча

3. Контроль-хисап Палатасы рәисе Югары Ослан муниципаль районы Советы Рәисе, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе, Югары Ослан муниципаль районы территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары җитәкчеләре белән бергә яқын туганлык яки үзлектә (ата-аналар, ир белән хатын, балалары, абыйлы-энеле, апалы, апалы-сеңелле, шулай ук бертуганнары, апалы-сеңелле, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) була алмый.

4. Контроль-хисап Палатасы рәисе, укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнгән алмый. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, бары тик чит илләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданды һәм граждандлыгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый.

5. Контроль-хисап палатасы рәисе, шулай ук күрсәтелгән вазыйфаны биләүгә дөгва кылучы затлар үзләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынның (иренә) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар өчен муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә тапшырырга тиеш.

7 Статья. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларының статусы гарантияләре

1. Контроль-хисап Палатасы рәисе һәм инспекторлары Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары булып торалар.

2. Вазыйфаи вәкаләтләрен гәмәлгә ашыруга комачаулау яки алар тарафыннан кабул ителгән карарларга йогынты ясау максатларында Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларына нинди дә булса формада йогынты ясау, шулай ук Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларына карата көчләү, мәсхәрәләү, шулай ук яла ягу, яисә аларның эшчәнлегә турында белә торып ялган мәгълүмат тарату Россия Федерациясе законнарында һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

3. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары судьяларны, хокук саклау һәм контрольдә тоту органнарының вазыйфаи затларын дөүләт яклавы турында Россия Федерациясе законнары һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары нигезендә дөүләт яклавына тиеш.

4. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары һөнәри бәйсезлек гарантияләренә ия.

5. Контроль-хисап Палатасы рәисе вакытыннан алда район Советы карары нигезендә вазифаларыннан азат ителә:

1) судның аларга карата гаепләү карарының законлы көченә керүе;

2) аларны суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип тану;

- 3) 3) Россия Федерациясе гражданлығын яисә чит ил гражданлығын яисә чит ил гражданлығын яки яшәүгә яисә чит ил дәүләте территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булуны туктату;
- 4) отставка турында язмача гариза бирү;
- 5) Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелеге вакытыннан алда азат итү турында карар кабул иткән очракта, үзләренә йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда яисә вазыйфаи вәкаләтләрдән явызларча файдаланганда Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозу;
- 6) федераль закон нигезендә муниципаль берәмлекнең норматив хокукый акты белән билгеләнгән вазыйфада булуның иң чик яшенә житү;
- 7) әлеге Нигезләмәнең 6 статьясындагы 2-3 өлешләрендә каралган хәлләрне ачыклау;
- 8) "Коррупциягә каршы торы турында" 2008нче елның 25нче декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында" 2012нче елның 3нче декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән "Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләргә чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында" 2013нче елның 7нче маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда каралган чикләүләрне, тыюларны, вазыйфаларны үтәмәү.

Статья 8. Контроль-хисап Палатасы вәкаләтләре

1. Контроль-хисап Палатасы түбәндәге вәкаләтләрне башкара:
  - 1) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты үтәлешен контрольдә тоту;
  - 2) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты проектларына экспертиза;
  - 3) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү;
  - 4) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты акчаларын, шулай ук Югары Ослан муниципаль районы бюджеты тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганаclarдан алына торган акчаларның законлылығына, нәтижәләргә (нәтижәләргә һәм экономияләргә) контрольлек итүне оештыру һәм гамәлгә ашыру;
  - 5) Югары Ослан муниципаль районы милкәндә булган мөлкәт, шул исәптән Югары Ослан муниципаль районы милкәндә булган интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләре һәм индивидуализация чаралары белән идарә итүнең билгеләнгән тәртибе үтәлешен контрольдә тоту;
  - 6) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр бирүнең нәтижәләргә бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләргә һәм поручительлекләргә законлылығын бәяләү, юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан Югары Ослан муниципаль районы бюджеты һәм Югары Ослан муниципаль районы милкәндә булган мөлкәт хисабына башкарыла торган алыш-бирешләргә башка ысуллары белән үтәлешен тәэмин итү буенча муниципаль гарантияләргә һәм поручительлекләргә законлылығын бәяләү;
  - 7) Югары Ослан муниципаль районының чыгым йөкләмәләренә, шулай ук муниципаль программаларга кагылышлы өлешендә муниципаль хокукый актлар проектларына финанс-икътисадый экспертиза (финанс-икътисадый нигезләмәләргә нигезләргә дә кертеп);
  - 8) Югары Ослан муниципаль районында бюджет процессын анализлау һәм аны камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр әзерләү;
  - 9) Югары Ослан муниципаль районы бюджетының үтәлеше, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чаралар нәтижәләре турында мәгълүмат әзерләү һәм мондый

мәгълүматны муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органына һәм муниципаль берәмлек Башлыгына тапшыру;

10) Югары Ослан муниципаль районы бюджетыннан Югары Ослан муниципаль районы составына керүче жирлекләр бюджетларына кергән акчаларның законлылыгына, нәтижәләгәнә (нәтижәләгәнә һәм экономияләгәнә) контроль;

11) Югары Ослан муниципаль районы составына керүче жирлекләрдә, Югары Ослан муниципаль районы Советы һәм жирлекләрнең вәкиллеке органнары тарафыннан төзелгән килешүләр нигезендә, тышкы муниципаль финанс тикшерүе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;

12) Югары Ослан муниципаль районының чыгым йөкләмәләре реестрының Югары Ослан муниципаль районы бюджеты проекты нигезендә чираттагы финанс елында финансланырга планлаштырыла торган чыгым йөкләмәләре һәм чыгым йөкләмәләре реестрына кертелгән чыгым йөкләмәләре арасында туры килү-килмәүне ачыклау буенча мәгълүматлар анализы;

13) Югары Ослан муниципаль районы программаларын һәм үсеш планнарын тормышка ашыру барышын һәм нәтижәләрен контрольдә тоту;

14) Югары Ослан муниципаль районы бюджетының үтөлеше мониторингы;

15) Югары Ослан муниципаль районында социаль-икътисады хәлгә анализ;

16) Югары Ослан муниципаль районы башкарма органнарында эчке финанс контролен оештыруга ярдәм итү;

17) коррупциягә каршы торуга юнәлдерелгән чараларда вәкаләтләр чикләрендә катнашу;

18) дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында законнарда билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының муниципаль ихтыяжларын тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә аудитны гамәлгә ашыру;

19) тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә федераль законнар, Россия Федерациясе субъекты законнары, район Советы Уставы һәм норматив хокукый актлары белән билгеләнгән башка вәкаләтләр.

2. Тышкы финанс контроле Контроль-хисап Палатасы тарафыннан башкарыла:

1) Югары Ослан муниципаль районы милкендә булган мөлкәтне куллансалар, жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль унитар предприятиеләргә, шулай ук башка оешмаларга карата;

2) жирле бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) һәм алучылар эшчәнлеген контрольдә тоту тәртибендә алар тарафыннан субсидияләр, кредитлар, гарантияләр алу шартларын тикшерүне гамәлгә ашыру юлы белән, күрсәтелгән оешмаларны тикшерү мөмкинлеге жирле бюджет акчалары исәбеннән субсидияләр, кредитлар, гарантияләр бирү турындагы килешүләрдә билгеләнгән очракта, башка оешмаларга карата.

Статья 9. Тышкы муниципаль финанс тикшерүенең контроль-хисап органнары тарафыннан гамәлгә ашыру формалары

1. Тышкы муниципаль финанс контроле Контроль-хисап Палатасы тарафыннан контроль яки экспертиза-аналитик чаралар рәвешендә башкарыла.

2. Контроль чара уздырганда Контроль-хисап Палатасы тиешле акт (актлар) төзи, ул тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләренә житкерелә. Акт (актлар) нигезендә Контроль-хисап Палатасы тарафыннан хисап төзелә.

3. Эксперт-аналитик чара үткәргәндә Контроль-хисап Палатасы хисап яки бәяләмә төзи.

Статья 10. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары

1. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашырганда Контроль-хисап Палатасы тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларына таяна.
2. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын эшләү Контроль-хисап Палатасы тарафыннан башкарыла:
  - 1) Россия Федерациясе Хисап палатасы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Хисап Палатасы тарафыннан расланган Гомуми таләпләр нигезендә жирле үзидарә органнарына, муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль предприятиеләргә карата;
  - 2) башка оешмаларга карата - федераль законда билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә.
3. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын эзерләгәндә дәүләт контроле, аудит һәм финанс хисабы өлкәсендә халыкара стандартлар исәпкә алына.
4. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый.

Статья 11. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген планлаштыру

1. Контроль-хисап Палатасы үз эшчәнлеген мөстәкыйль эшләп һәм раслана торган планнар нигезендә башкара.
2. Контроль-хисап Палатасының эш планы планлаштырыла торган елның 30 декабренә кадәр раслана.
3. Контроль-хисап Палатасының эш планына район Советы йөкләмәләре, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының планлаштырыла торган елның 15 декабренә кадәр Контроль-хисап Палатасына жиһәрелгән тәкъдимнәре һәм запрослары мәжбүри кертеләргә тиеш.
4. Район Советы, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының Контроль-хисап Палатасының эш планын үзгәртү буенча тәкъдимнәре Контроль-хисап Палатасы тарафыннан кабул ителгән көннән 10 көн эчендә карала.

Статья 12. Контроль-хисап Палатасы регламенты

Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенең юнәлешләре эчтәлегә, эшләр алып бару, контроль һәм эксперт-аналитик чаралар эзерләү һәм үткөрү тәртибе һәм контроль-хисап палатасының эчке эшчәнлегенең башка мәсьәләләре Контроль - хисап Палатасы регламенты белән билгеләнә, ул Югары Ослан муниципаль районы Контроль-хисап Палатасы рәисе күрсәтмәсе белән раслана.

Статья 13. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары таләпләрен үтәү мәжбүрилегә

1. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларының Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән вазыйфаи вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле таләпләре һәм запрослары жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, тышкы муниципаль финанс контроле гамәлгә ашырыла торган оешмалар (алга таба - тикшерелә торган органнар һәм оешмалар) тарафыннан үтәеләргә тиеш.
2. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларының законлы таләпләрен һәм запросларын үтәмәү, шулай ук аларга йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләргә гамәлгә ашыруга комачаулау Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

Статья 14. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген оештыру буенча рәис вәкаләтләре

1. Контроль-хисап Палатасы рәисе:

- 1) Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенә гомуми җитәкчелек итүне гамәлгә ашыра;
- 2) Контроль-хисап Палатасы регламентын раслый;
- 3) Контроль-хисап Палатасының эш планнарын һәм аларга үзгәрешләр раслый;
- 4) Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге турында еллык хисап раслый;
- 5) тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын раслый;
- 6) Контроль-хисап Палатасының контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар нәтижеләрен раслый; Контроль-хисап палатасы күрсәтмәләренә кул куя;
- 7) контроль һәм эксперт-аналитик чаралар җитәкчесе булырга мөмкин;
- 8) район Советына һәм Югары Ослан муниципаль районы Башлыгына Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чаралар нәтижеләре турында еллык отчет тәкъдим итә;
- 9) Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары һәм җирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә Контроль-хисап Палатасын тәкъдим итә;
- 10) структур бүлекчәләр турында нигезләмәләренә һәм Контроль-хисап Палатасы хезмәткәрләренә вазыйфаи регламентларын раслый;
- 11) Контроль-хисап Палатасы аппараты хезмәткәрләрен найм һәм эштән азат итү буенча вәкаләтләренә гамәлгә ашыра;
- 12) Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар (боерыклар, күрсәтмәләр) чыгара.

Статья 15. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларының хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы

1. Контроль-хисап Палатасының үзләренә йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләренә башкарганда вазыйфаи затлары хокуклы:

- 1) тикшерелә торган органнар һәм оешмалар тарафыннан биләнә торган территориягә һәм биналарга тоткарлыксыз керергә, аларның документларына һәм материалларына ия булырга, шулай ук алар биләгән территорияләренә һәм бүлмәләренә карарга;
- 2) ялган, урлау, явызларча файдалану һәм әлеге хокукка каршы гамәлләренә булдырмау очрагында кассалар, касса һәм хезмәт урыннары, тикшерелүче органнар һәм оешмаларның складлары һәм архивларына мөһер сугу, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чикләүләренә исәпкә алып, документлар һәм материалларны алырга. Кассаларны, касса һәм хезмәт урыннарын, складларны һәм архивларга мөһер сугу, документлар һәм материалларны алу тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның вәкаләтле вазыйфаи затлары катнашында һәм тиешле актлар төзү белән башкарыла;
- 3) үз компетенциясе кысаларында федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары һәм аларның структур бүлекчәләре, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, оешмалар вазыйфаи затларына запрослар җибәрергә;
- 4) үз компетенциясе кысаларында тикшерелүче органнар һәм оешмаларның җитәкчеләренән һәм башка вазыйфаи затларынан тикшерү чараларын үткәргәндә ачыкланган бозу фактлары буенча язмача аңлатмалар, шулай ук билгеләнгән тәртиптә расланган документларның кирәкле күчәрмәләрен бирүне таләп итәргә;

- 5) тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның вазыйфаи затлары тарафыннан тикшерү чараларын үткәргәндә соралган документларны һәм материалларны тапшырмау яисә вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзәргә;
  - 6) үз компетенциясе кысаларында тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалык эшчәнлегенә кагылышлы барлык кирәкле документлар, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серләргә үз эченә алган документлар белән танышырга;
  - 7) тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалык эшчәнлегенә кагылышлы һәм тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның мәгълүмат базаларында электрон формада саклана торган мәгълүмат белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон тарафыннан саклана торган башка серне үз эченә алган мәгълүмат белән танышырга;
  - 8) мәгълүматларның электрон базаларына техник документлар белән танышу;
  - 9) административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзәргә, әгәр мондый хокук Россия Федерациясе законнарында каралган булса.
2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пункттында каралган кассалар, касса һәм хезмәт урыннары, складлар һәм архивларга мөһер сугу, документлар һәм материаллар алынган очракта, Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары кичекмәстән (24 сәгать дәвамында) бу хакта Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Контроль-хисап Палатасы рәисенә хәбәр итәргә тиеш.
  3. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның оператив-хужалык эшчәнлегенә тыкшынырга, шулай ук контроль чаралар үткәргәндә алынган мәгълүматны хәбәр итәргә, контроль чаралар тәмамланганчы һәм тиешле актлар һәм хисаплар төзәргә тиеш.
  4. Контроль-хисап Палатасының вазифаи затлары дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серләргә сакларга, тикшерү һәм экспертиза-аналитик чаралар үткәргәндә аларга билгеле булган контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар үткәргә, тиешле актларда, хисапларда һәм бәяләмәләрдә аларның нәтижеләрен объектив һәм дәрәс итеп чагылдырырга тиеш.
  5. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнары нигезендә алар үткәрә торган контроль һәм эксперт-аналитик чаралар нәтижеләренә дәрәслеге һәм объективлыгы, шулай ук дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләргә игълан иткән өчен җаваплы.
  6. Контроль-хисап Палатасы рәисе район Советы, аның комитетлары, комиссияләр һәм эш төркемнәре утырышларында, Югары Ослан муниципаль районы башкарма органнары, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы каршындагы координация һәм киңәшмә органнары утырышларында катнашырга хокуклы.

Статья 16. Контроль-хисап Палатасына мәгълүмат бирү

1. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән срокта Контроль-хисап Палатасы запрослары буенча контроль һәм эксперт-аналитик чаралар үткәрү өчен кирәкле мәгълүмат, документлар һәм материаллар тапшырырга тиеш.
2. Контроль-хисап органнары тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән запросларны җибәрү тәртибе Татарстан Республикасы законнары яисә муниципаль норматив хокукый актлар һәм контроль-хисап органнары регламентлары белән билгеләнә.
3. Контроль-хисап Палатасы тарафыннан контроль чараларын гамәлгә ашырганда тикшерелүче органнар һәм оешмалар Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларына идарә итү һәм башка хисаплылык, муниципаль берәмлек бюджетын формалаштыру һәм

үтөү, муниципаль берәмлек милкен куллану, тикшерелә торган оешмалар тарафыннан кулланыла торган мәгълүмат системалары һәм аларга техник документлар, шулай ук Контроль-хисап Палатасы тарафыннан аның вәкаләтләрән башкару өчен кирәкле башка документлар белән танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

4. Муниципаль учреждениеләрне төзү, үзгәртеп кору яки бетерү турында Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының хокукый актлары Югары Ослан муниципаль районының унитар предприятиеләренә акцияләр санын үзгәртү, хужалык жәмгыятьләренә устав капиталларында Югары Ослан муниципаль районының өлеше һәм акцияләре санын үзгәртү, Югары Ослан муниципаль районының бюджет акчалары һәм башка милек объектлары белән идарә итү турында шартнамәләр төзү турындагы шартнамәләр кабул ителгәннән соң 10 эш көнө эчендә Контроль-хисап Палатасына жиберелә.

5. Югары Ослан муниципаль районының финанс-бюджет палатасы Контроль-хисап Палатасына Югары Ослан муниципаль районының жыелма бюджет язмасы, касса планы һәм аларга үзгәрешләр белән расланган бюджет хисаплылыгын жиберә.

6. Муниципаль берәмлекнең бюджет акчаларының Баш администраторлары Контроль-хисап Палатасына жыелма бюджет хисаплылыгын жиберәләр.

7. Муниципаль берәмлек хакимияте органнары ел саен Контроль-хисап Палатасына муниципаль унитар предприятиеләр, учреждениеләр, шулай ук муниципаль берәмлек өлеше иллә проценттан ким булмаган акционерлар жәмгыятьләре эшченлеген аудитор тикшеруе нәтижеләре буенча аудитор оешмаларының отчетларын һәм йомгакларын юллылар.

8. Контроль-хисап Палатасына аның соравы буенча контроль һәм эксперт-аналитик чаралар үткөрү өчен кирәкле мәгълүматны, документларны һәм материалларны тапшырмау яки вакытында тапшырмау, шулай ук мәгълүматны, документларны һәм материалларны тулы күләмдә тапшырмау яки дәрәжә булмаган мәгълүматны, документларны һәм материалларны бирү Россия Федерациясе законнарында һәм (яки) Россия Федерациясе субъекты законнарында билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

Статья 17. Контроль-хисап Палатасы күрсәтмәләре һәм тәкъдимнәре

1. Контроль-хисап Палатасы контроль чаралар үткөрү нәтижеләре буенча җирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, оешмаларга һәм аларның вазыйфаи затларына ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү, матди зыян китерүне булдырмау, муниципаль берәмлеккә яисә китерелгән зыянны каплау, хокук бозуларда гаепле вазыйфаи затларны җаваплылыкка тарту, шулай ук бозуларны кисәтү, бетерү һәм кисәтү буенча чаралар күрү өчен күрсәтмәләр кертергә хокуклы.

2. Контроль-хисап Палатасы тәкъдименә Контроль-хисап Палатасы рәисе кул куя.

3. Җирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, шулай ук оешма, гариза бирелгән көннән алып, бер ай эчендә бирелгән карарны карау нәтижеләре буенча кабул ителгән карарлар һәм чаралар турында Контроль-хисап Палатасына язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

4. Вазыйфаи затларны кисәтү , аларга киртә кую буенча кичектергесез чаралар таләп итә торган закон бозуларны ачыклау очрагында Контроль-хисап Палатасы хезмәткәрләре тарафыннан , шулай ук күрсәтмәләренә карау срокларын үтәмәгән очракта, Контроль-хисап Палатасы җирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, тикшерелә торган оешмаларга һәм аларның вазыйфаи затларына күрсәтмә жиберә.

5. Контроль-хисап Палатасы күрсәтмәсендә конкрет хокук бозулар һәм күрсәтмә чыгаруның конкрет нигезләре күрсәтелгән күрсәтмә булырга тиеш.

6. Контроль-хисап Палатасы күрсәтмәсенә Контроль-хисап Палатасы рәисе кул куя.

7. Контроль-хисап Палатасы күрсәтмәсе анда билгеләнгән срокларда үтәлергә тиеш.
8. Контроль-хисап Палатасы күрсәтмәсен билгеләнгән срока үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән җаваплылык каралган.
9. Контроль-хисап Палатасы контрольлек чаралары уздырганда жинаять яисә коррупцион хокук бозу билгеләре күрсәтелгән муниципаль берәмлек бюджеты чараларын законсыз файдалану фактлары ачыкланган очракта, Контроль-хисап Палатасы кичекмәстән хокук саклау органнарына контроль чаралар материалларын тапшыра.

Статья 18. Тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның хокуклары
гарантияләре

1. Контроль чаралар уздырганда Контроль-хисап Палатасы тарафыннан төзелгән актлар тикшерелүче органнар һәм оешмалар житәкчеләренә житкерелә. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләренең Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән срокларда бирелгән аңлатмалары һәм искәрмәләре актларга кушып бирелә һәм алга таба аларның аерылгысыз өләше булып тора.
2. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар һәм аларның вазыйфаи затлары тикшерү-хисап палатасының тулысынча яки өләшчә күрсәтмәләренең гамәлдә булмавын тану турында гариза белән судка мөрәҗәгать итәргә, шулай ук Контроль-хисап Палатасының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белән район Советына мөрәҗәгать итәргә хокуклы. Гариза биру күрсәтмәнең гамәлдә булуын туктатмый.

Статья 19. Контроль-хисап Палатасының дәүләт һәм муниципаль
органнары белән хезмәттәшлеге

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген тормышка ашырганда муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Үзәк Банкының территориаль идарәләре, Федераль казначылыкның территориаль органнары, салым органнары, прокуратура органнары, Россия Федерациясенең, Россия Федерациясе субъектының, муниципаль берәмлекнең бүтән хокук саклау, күзәтчелек һәм контроль органнары белән хезмәттәшлек итәргә, алар белән төзәргә, хезмәттәшлек турында килешүләр, контроль һәм эксперт-аналитик эшчәнлек нәтиҗәләре, норматив һәм методик материаллар белән алмашырга хокуклы.
2. Контроль-хисап Палатасы үз эшчәнлеген тормышка ашырганда башка муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнары, Россия Федерациясе Хисап Палатасы, Татарстан Республикасы Хисап Палатасы белән хезмәттәшлек итәргә, алар белән хезмәттәшлек һәм үзара хезмәттәшлек турында килешүләр төзәргә, Россия Федерациясе субъектының контроль-хисап органнары берләшмәләренә (ассоциациясенә) керергә хокуклы.
3. Үз эшчәнлеген координацияләү максатларында Контроль-хисап Палатасы һәм башка жирле үзидарә органнары вакытлы да, даими эшләүче уртак Координация, консультация, киңәшмә һәм башка эшче органнар оештыра ала.
4. Контроль-хисап Палатасы Татарстан Республикасы Хисап Палатасы белән уртак контроль һәм экспертиза-аналитика чараларын планлаштырырга һәм үткәргә, Татарстан Республикасы Хисап Палатасы тарафыннан Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенә анализ ясау һәм аның эшенең нәтиҗәлеләгән арттыру буенча тәкъдимнәр алу мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Хисап Палатасына мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

5. Контроль-хисап Палатасы башка муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарының язмача мөрәжәгәте буенча алар үткәргән контроль һәм эксперт-аналитика чараларында катнаша ала.

6. Контроль-хисап Палатасы килешү нигезендә үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чараларда катнашырга аудитор оешмаларын, аерым белгечләрне җәлеп итәргә хокуклы.

Статья 20. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге турында
мәгълүматтан файдалануны тәэмин итү

1. Контроль-хисап Палатасы, үз эшчәнлеге турында мәгълүматка үтемлекне тәэмин итү максатларында, район Советының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - Интернет челтәре) рәсми сайтында урнаштыра һәм «Волжская новь» район газетасында үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитика чаралары, аларны уздырганда ачыкланган хокук бозулар, кертелгән тәкъдимнәр һәм күрсәтмәләр, шулай ук алар буенча кабул ителгән карарлар һәм чаралар турында мәгълүмат урнаштыра.

2. Контроль-хисап Палатасы ел саен үз эшчәнлеге турында район Советына хисап бирә. Өлеге хисап «Волжская новь» район газетасында басылып чыга һәм Интернет челтәрендә район Советы тарафыннан карап тикшерелгәннән соң гына урнаштырыла.

3. Массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару һәм Интернет челтәрендә Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге турында мәгълүмат урнаштыру тәртибе Контроль-хисап Палатасы регламенты нигезендә башкарыла.

Статья 21. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген финанс белән
тәэмин итү

1. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген финанс ягыннан тәэмин итү аңа йөкләнгән вәкәләтләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган күләмдә карала.

2. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары Югары Ослан муниципаль районы бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

3. Контроль-хисап Палатасы тарафыннан бюджет акчаларын һәм муниципаль милекне куллануны тикшерү район Советының хокукый актлары нигезендә башкарыла.

22 Статья. Контроль-хисап Палатасы хезмәткәрләрен социаль
тәэмин итү

1. Контроль-хисап Палатасы Рәисенә һәм Контроль-хисап Палатасы аппараты хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче хезмәткәрләргә, шул исәптән Югары Ослан муниципаль районы бюджеты хисабына тормыш һәм сәламәтлек өчен мәжбүри дөүләт иминиятен дә кертәп, дөүләт яклавы гарантияләненә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М. Г. Зиятдинов

Югары Ослан муниципаль районы
Советының 2021 елның 26июлендәге
12-138 номерлы карарына
3 нче кушымта

Югары Ослан муниципаль районы Советы депутаты статусы турында
Нигезләмә

Өлеге Нигезләмә Югары Ослан муниципаль районы Советы депутаты (алга таба - депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләренә күздә тотта.

1 бүлек. Гомуми Нигезләмәләр.

Статья 1. Югары Ослан муниципаль районы Советы депутаты булып Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә сайланган, чит ил граждандлыгы (подданствосы) булмаган халык вәкиле йә яшәүгә рөхсәте яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәүгә хокукын раслаучы башка документы булган, Югары Ослан муниципаль районы Советында закон чыгару һәм гамәлдәге законнарда, Югары Ослан муниципаль районы Уставында һәм өлеге Нигезләмәдә каралган башка вәкаләтләр тора.

Статья 2. Депутатның вәкаләтлек вакыты

Депутатның вәкаләтлек вакыты аны Югары Ослан муниципаль районы Советы депутаты итеп сайлаган көннән башлана һәм бу Кагыйдәнамәнең 3 маддәсендә каралган очраклардан кала, яңа чакырылыш Югары Ослан муниципаль районы Советы эшли башлаган көннән туктатыла.

Статья 3. Депутатның вәкаләтлек вакыты алдан туктатылу

1. Депутатның вәкаләтләре вакытыннан алда түбәндәге очракларда туктатыла:

- 1) үлгән очракта;
- 2) үз теләге буенча отставкага киткәндә;
- 3) суд тарафыннан хезмәткә яраксыз яки чикле эшкә яраклы дип табылса;
- 4) суд тарафыннан билгесез юкка чыккан дип яки үлгән дип табылса;
- 5) аңа карата гаепләү суд карары законлы көченә керсә;
- 6) Россия Федерациясе чикләренә яшәргә китсә;
- 7) Россия Федерациясе граждандлыгын туктату яисә чит ил граждандлыгын яисә чит ил дөүләтенең граждандлыгын (подданлыгын) яки яшәүгә яисә чит ил дөүләте территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булу;
- 8) сайлаучылар тарафыннан чакыртылып алынса;
- 9) Район Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылса;
- 10) хәрби хезмәткә алынса яки аны алыштыра торган альтернатив граждан хезмәтенә алынса;
- 11) “Коррупциягә каршы тору турында” 25 декабрь, 2008 ел, 273-ФЗ номерлы Федераль канунда, “Россия территориясеннән чиктә булган чит ил банкларында акча саклау һәм счәтлар (вкладлар) ачу аерым категория затларга тыелуы турында” 7 май, 2013 ел, 79-ФЗ номерлы Федераль канунында, “Дөүләт вазифасын башкаручы шәхесләрнең һәм башка шәхесләрнең чыгымнары белән керемнәре туры килүне

контрольдә тоту турында” 3 декабрь, 2012 ел, 230-ФЗ номерлы Федераль кануннарында билгеләнгән чикләүләр һәм тыюларны сакламаса һәм вазифаларын үтәмәсә;

12) гамәлдәге канунда билгеләнгән башка очракларда.

2. Район Советы депутаты вәкаләтләре туктатылган көн күрсәтелгән өлеге маддәнең 1 пунктының 1-7, 10, 11 ярдәмче пунктларында күрсәтелгән очракларда Район Советы тарафыннан Район Советы депутатының вәкаләтләрен туктату турындагы карар кабул ителә. Өлеге карар депутат вәкаләтләре туктатылган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, әгәр бу очрак район Советы сессияләре арасында булса, өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

Өлеге маддәнең 1пунктының 8 кече пунктында каралган очракларда Район Советы депутаты бөяләмәсе буенча тавыш бирү нәтижәләрен рәсми рәвештә бастырып чыгарганнан соң Район Советы депутаты вәкаләтләре туктатыла.

Өлеге маддәнең 1 пунктының 9 ярдәмче пунктында каралган очракларда Район Советы вәкаләтләре туктатылган көннән Район Советы депутаты вәкаләтләре туктатыла.

Татарстан Республикасы Президенты Район Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез булып Район Советына өлеге гариза кергән көн тора.

Статья 4. Депутатның таныклығы һәм күкрәккә тага торган билгесе

1. Депутатның аның шәхесен һәм Югары Ослан муниципаль районы Советы депутаты вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклығы һәм күкрәккә тага торган билгесе бар. Бу таныклык һәм күкрәккә тага торган билгесе белән ул үзенең вәкаләтләре вакытында файдалана.

2. Депутатның таныклығы Татарстан Республикасы дөүләт власте органнарына, жирле үзидарә органнарына тоткарлыксыз йөрү, депутат вәкаләтләрен тормышка ашыру максатыннан аларның коллегиаль органнары утырышларында катнашу хокукын бирә торган документ булып тора.

Статья 5. Депутатның үз вәкаләтләрен тормышка ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген азат ителмәгән нигездә, Югары Ослан муниципаль районы Уставы белән билгеләнгән очраклардан кала, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм эш вазифаларын башкару белән берләштереп тормышка ашыра.

Статья 6. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутатның эшчәнлек формалары булып түбәндәгеләр тора:

- а) район Советы утырышларында катнашу;
- б) район Советы тарафыннан оешкан комиссияләр эшендә катнашу;
- в) парламент тыңлауларында катнашу;
- г) район Советы карарлары проектларын кертү;
- д) депутат сорауларын кертү;
- е) дөүләт власте органнарына, жирле үзидарә органнарына, жәмәгать оешмаларына һәм аларның дөүләт хезмәтендәге затларына тәкъдимнәрен кертү;
- ж) депутат мөрәҗәгатен жибәрү;

- з) гражданның хокукларын бозу очрақларын кичекмәстән туктату буенча чара күрү таләбе белән тиешле дәүләт хезмәтендәгә шәхесләргә мөрәжәгать итү;
- и) сайлаучылар белән эшләү;
- к) район Советы депутатлар оешмалары эшендә катнашу.

2. Депутат эшчәнлегә шулай ук федераль кануннар, Татарстан Республикасы кануннары, Югары Ослан муниципаль районы Уставы, Югары Ослан муниципаль районы Советы Нигезләмәсе белән каралган башка формаларда тормышка ашырыла.

Статья 7. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары белән, шулай ук дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары белән, үзенең сайлау округы территориясендә урнашкан предприятие коллективлары, оешмалар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатьләрен карый, гражданны кабул итүне алып бара, тиешле дәүләт власте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм жәмәгать оешмаларына тәкъдимнән кертә, шулай ук айга бер тапкыр сайлаучыларны кабул итүне үткәрә.

3. Депутат үзенең эшчәнлегә турында сайлаучыларга алар белән очрашу вакытында, шулай ук массакуләм мәгълумат чаралары аша хәбәр итеп тора.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары бинада, махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук аларны үткөрү тормышны тәэмин итү объектларының, транспорт һәм ижтимагый инфраструктура, элемтә эшчәнлеген бозуга китермәгән, жәяүлеләр һәм транспорт йөрешенә, яки гражданның торак йортларга, транспорт һәм ижтимагый инфраструктура объектларына керү юлларында комачулык тудырмаган шартларда, ишегаллары эчендәгә территорияләрдә үткәрелә. Мондый очрашулар турында тиешле муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына белдерү таләп ителми. Шулай ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарда алдан ук аларны үткөрү вакыты һәм урыны турында хәбәр итергә хокуклы.

Жирле үзидарә органнары сайлаучылар белән очрашу үткөрү өчен махсус бүлеп бирелгән урыннарны билгеләләр, шулай ук жирле үзидарә органнары тарафыннан сайлаучылар белән очрашу өчен бирелгән биналарның исемлеген һәм аларның бирелү тәртибен билгеләләр.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турында Россия Федерациясе кануны белән туры китереп халык алдындагы чара формасында үткәрелә.

Статья 8. Депутат тарафыннан депутат этикасы кагыйдәләрен саклау

1. Район Советы депутаты район Советы тарафыннан расланган, шулай икән түбәндәгә депутат йөкләмәләрен үз эченә алган депутат этикасы Кагыйдәләрен үтәргә тиеш:

1) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелып торырга һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә, оешмаларга, вазифаи затларга, муниципаль хезмәткәрләргә һәм гражданныга, аларның туганнарына яки үзләренә кагылышлы мәсьәләләргә чышкәндә, депутат статусын кулланып, йогынты ясарга тиеш түгел;

2) депутат вазифаларын объектив башкаруда шикләнүләр туганда эш – гамәлләреннән тыелып торырга тиеш, шулай ук Район Советы дәрәжәсенә яки абруена зыян китерергә сәләтле булган конфликт ситуацияләргә булдырмый калырга тиеш;

3) мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм җайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан затның шәхси кызыксынуы (турыдан - туры яки туры туры кагылмаган) вазыйфаи (хезмәт) бурычларының тиешле, объектив һәм гадел үтәлүенә (вәкаләтләрне гамәлгә ашыру) йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү куркынычы янаганда;

4) Район Советы урнаштырган халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә тиеш;

5) федераль кануннарда туры китереп, конфиденциаль характердагы мәгълуматларга караган мәгълуматларны, Район Советы депутаты вазифаларын башкарган вакытта депутат эшчәнлегенә белән бәйлә булмаган үзенә билгеле булган мәгълуматны таратырга һәм шул максатларда кулланырга тиеш түгел;

6) депутат вазифаларын башкару аркасында физик һәм юридик затлардан бүләкләр (бүләкләр, акчалата бүләкләр, ссудалар, булышлык, күнел ачулар, яллары, транспорт чыгымнары өчен түләүләр һәм башка бүләкләр) алмаса тиеш.

Статья 9. Депутат эшчәнлегенә белән бәйлә булган чикләүләр

1. Район Советы депутаты үзенә вәкаләтләрне вакытында Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә Дәүләт Думасы депутаты, Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә Федерация Советы әгъзасы, Татарстан Республикасы дәүләт власте закон чыгаручы (сайлап куелган) органнары депутаты була алмый, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының башка вазифаларын алып тора алмый, шулай ук дәүләт гражданы хезмәт вазифаларын һәм муниципаль хезмәт вазифаларын башкара алмый. Федераль канун белән башка нәрсә каралмаган булса, район Советы депутаты бер үк вакытта башка муниципаль берәмлек Советының депутат вәкаләтләрен башкара алмый.

2. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы район Советы депутаты хокуксыз:

1) шәхсэн яисә ышанычлы затлар аша эшқуарлык эшчәнлегенә белән шөгыйльләнәргә;

2) түбәндәге очраклардан тыш коммерцияле яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында, күчмәсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының гомуми җыелышында (конференция) Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы җитәкчесенә) Россия Федерациясе субъекты законнда билгеләнгән тәртиптә алдан белдерү кәгазе белән түләүсез нигездә катнашу;

в) Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләренә башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күзаллау;

г) идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатләрен түләүсез нигездә оештыруны, гамәлгә куючысы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яки муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә күзаллау;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит дөүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яки күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

5) граждан, административ яки жинаять эше яки административ хокук бозу эше буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очраklarыннан тыш) буларак катнашырга;

6) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, дөүләт хакияте органнарында һәм жирле үзидарә органнарында өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә бүтән вәкил булырга;

7) Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачарга һәм аларга ия булырга, кулдагы акча һәм кыйммәтләрне сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) алардан файдаланырга;

8) хезмәттән тыш максатларда бары тик хезмәт эшчәнлегә өчен генә билгеләнгән мәгълүматны, матди-техник, финанс һәм мәгълүмати тәэминат чараларын кулланырга;

9) район Башлыгы вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны даими нигездә биләгән зат буларак публикацияләр һәм чыгыш ясаган өчен гонорар алырга;

10) Россия Федерациясе законнарында каралмаган хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләүләр (ссудалар, акчалата һәм башка бүләкләүләр, хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү) һәм физик һәм юридик затлардан бүләкләр алырга. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйле рәвештә алынган бүләкләр муниципаль район милке дип таныла һәм акт буенча тиешле муниципаль органга тапшырыла. Район Башлыгы вазыйфасын, даими нигездә эшләүче муниципаль вазыйфаны биләгән, беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына һәм башка рәсми чарага бәйле рәвештә алынган бүләкне тапшырган зат аны Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

11) билгеләнгән тәртипкә карамастан, чит дөүләтләрнең, халыкара оешмаларның, сәяси партияләрнең, бүтән ижтимагый берләшмәләрнең һәм башка оешмаларның мактаулы һәм махсус исеменнән, бүләкләрен һәм бүтән мактау билгеләрен (фән һәм спорт өлкәләреннән тыш) кабул итәргә;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган хезмәт командировкаларыннан тыш, физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән,

муниципаль органнарның чит дәүләтләрнең дәүләт яки муниципаль органнары, халыкара яки чит ил оешмалары белән килешүләре буенча, Россия Федерациясеннән читкә чыгарга;

13) хезмэт вазыйфаларын үтәүгә бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә хезмэт вазыйфаларын үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган керү чикләнгән мәгълүматка кертелгән мәгълүматларны таратырга яки кулланырга.

3 Район Советы депутаты Россия Федерациясенең норматив-хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, вазыйфаи бурычларны башкарганда мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә, шулай ук мондый конфликтны булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә бурычлы.

Статья 10. Депутатның, аның хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы бурычлары турында мәгълүмат

1. Район Советы депутаты ел саен, отчет чорыннан соң елның 30нчы апреленнән дә соңга калмыйча тапшырырга тиеш:

1) отчет чоры өчен (1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр) бөтен чыганақлардан алынган үзенең керемнәре турында мәгълүматны (акчалата бүләкләрне, пенсияне, акчалата ярдәмне, башка түләүләрне кертәп), шулай ук милек хокукында аныкы булган мөлкәте турында, отчет чоры ахырына үзенең мөлкәт характерындагы бурычлары турында мәгълүматны;

2) отчет чоры өчен (1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр) бөтен чыганақлардан алынган хатынының (иренең), балигы булмаган балаларының керемнәре турында мәгълүматны (акчалата бүләкләрне, пенсияне, акчалата ярдәмне, башка түләүләрне кертәп), шулай ук милек хокукында аларныкы булган мөлкәте турында, отчет чоры ахырына аларның мөлкәт характерындагы бурычлары турында мәгълүматны;

3) отчет чоры өчен үзенең, хатынының (иренең), балигы булмаган балаларының чыгымнары турында, шулай ук жир кишәрлеге сатып алу, башка күчәмсез милек, транспорт чарасы, кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав капиталы пайларында катнашу) сатып алу буенча алар тарафыннан календарь елында (отчет чоры) аның тарафыннан, хатыны (ире) яки (һәм) балигы булмаган балалары тарафыннан башкарылган һәрбер килешү буенча мәгълүматны, әгәр бу килешүләрнең гомуми суммасы соңгы өч ел эчендә әлеге шәхеснең һәм аның хатынының (иренең) төп керемнән артып китсә, бу килешүләр акча алган чыганақлар хисабына башкарылуы турында мәгълүматны тапшырырга тиеш.

4. Депутат Татарстан Республикасы Президентына керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирә.

5. Депутат керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында үзләре тапшырган белешмәләрдә нинди дә булса мәгълүматлар чагылдырылмавын яки тулысынча күрсәтелмәвен ачыклаган очракта, алар Татарстан Республикасы Президентына керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында төгәлләштерелгән белешмәләрне тапшырырга хокукы

Депутат әлеге Нигезләмәнең 1 пунктында күрсәтелгән срок тәмамланганнан соң бер ай эчендә төгәлләштерелгән белешмәләрне тапшыра ала.

6. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат тапшырмау яки объектив сәбәпләр аркасында керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматны район

Советы депутаты тарафыннан Татарстан Республикасы Президенты билгеләгән тәртиптә карап тикшерелергә тиеш.

7. Керемнәре, чыгымнары, милке һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмаган, шулай ук белә торып дәрәс булмаган яки тулы булмаган белешмәләр биргән өчен район Советы депутаты Россия Федерациясе законнары нигезендә җавап тотат.

8. Район Советы депутаты тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турындагы белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Статья 11. Югары Ослан муниципаль районы рәсми сайтының “Интернет” мәгълумати - телекоммуникацион чөлтәрендә депутатлар тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте, мөлкәт характерындагы бурычлары турында тапшырган мәгълуматларны, акчаны алу чыганаclarы турында, һәм бу мәгълуматларны массакүләм мәгълумат чараларында бастырып чыгару өчен аларның сораулары буенча бирү

1. Югары Ослан муниципаль районы рәсми сайтының “Интернет” мәгълумати - телекоммуникацион чөлтәрендә (алда- рәсми сайт) керемнәр, чыгымнар, мөлкәт, мөлкәт характерындагы бурычлар турында аларның сораулары аркасында түбәндәге мәгълуматлар урнаштырыла һәм бастырып чыгару өчен массакүләм мәгълумат чараларына тапшырыла:

1) депутатның, аның хатынының (иренең), балигы булмаган балаларының милкендә булган күчәмсез милек объектларының һәрберсенең төрен, майданын һәм урнашкан илен күрсәткән исемлеге;

2) депутатның, аның хатынының (иренең), балигы булмаган балаларының милке булган төрен, маркасын күрсәтеп транспорт чаралары исемлеге;

3) депутатның, аның хатынының (иренең), балигы булмаган балаларының декларация ясалган еллык кереме;

4) чыгымнары турында мәгълумат.

2. Кагыйдәнамәнең әлеге маддәсенең 1 пунктында күрсәтелгән керемнәр, чыгымнар, мөлкәт, мөлкәт характерындагы бурычлар турында мәгълуматлар депутат тарафыннан керемнәр, чыгымнар, мөлкәт, мөлкәт характерындагы бурычлар турында белешмә бирү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң 14 көн эчендә рәсми сайтта бастырылып чыгарыла.

3. Кагыйдәнамәнең әлеге маддәсенең 1 пунктында күрсәтелгән керемнәр, чыгымнар, мөлкәт, мөлкәт характерындагы бурычлар турында мәгълуматларны рәсми сайтта урнаштыру Югары Ослан муниципаль районы Советы аппараты тарафыннан тормышка ашырыла.

II бүлек. Депутат эшчәнлегенең гарантияләре

Статья 12. Депутатның закон чыгару инициативасына хокукы

1. Район Советы депутаты район Советына проектлар карарларын кертү формасында тормышка ашырыла торган закон чыгару хокукы инициативасына ия.

2. Район Советына проектлар карарларын кертү тәртибе район Советы Регламенты белән билгеләнә.

Статья 13. Депутатның район Советы эшчәнлегендә, район Советының даими комиссиялләре эшчәнлегендә катнашуы

1. Район Советы депутаты район Советы, шулай ук аның әгъзасы булган район Советының даими комиссиясе карап тикшергән барлык мәсьәләләр буенча мөһим тавыш бирү хокукына ия.

2. Район Советы депутаты район Советы утырышларында, район Советының даими комиссияләре утырышларында Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль һәм республика кануннары, район Уставы, район Советы Регламенты һәм әлеге Кагыйдәнамә белән туры китереп аңа бирелгән хокукларны тормышка ашыра.

3. Район Советы депутаты район Советы Регламенты билгеләгән тәртиптә аның әгъзасы булган район Советы утырышларында, район Советының даими комиссияләре утырышларында үзе катнаша. Күрсәтелгән утырышларда кичерерлек сәбәпләр аркасында катнаша алмауы турында район Советы депутаты алдан ук район Советы рәисенә, аның әгъзасы булган район Советы даими комиссиясе рәисенә хәбәр итә.

4. Район Советы депутаты район Советының даими комиссияләренең теләсә кайсы утырышында киңеш хокукы белән катнашырга хокуклы.

Статья 14. Депутатның рәсми сорауы

1. Район Советы депутаты район Советы утырышларында аларның компетенцияләренә кергән мәсьәләләр буенча район Башлыгына, җирле үзидарә органнары җитәкчеләренә, башка органнарның җитәкчеләренә рәсми сорау белән мөрәҗәгать итергә хаклы.

2. Депутатның рәсми сорауы язмача формада кертелә һәм район Советы Регламенты билгеләгән тәртиптә район Советы утырышында укып чыгыла.

3. Депутатның рәсми сорауы юнәлтелгән орган яки дөүләт хезмәтендәге шәхес аны алган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча язмача формада аңа җавап бирергә тиеш. Җавап депутатның рәсми сорауы юнәлтелгән орган җитәкчесе яки дөүләт хезмәтендәге шәхес, яки вакытлача аның вазифасын башкаручы шәхес тарафыннан имзаланырга тиеш.

Статья 15. Депутатның тәкъдимнәре

1. Район Советы депутаты тарафыннан район Советы утырышларында язмача рәвештә кертелгән тәкъдимнәре район Советы тарафыннан карала яки карап тикшерү өчен дөүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм дөүләт хезмәтендәге шәхесләргә җибәрелә.

2. Әлеге Кагыйдәнамәнең 1 пункттында күрсәтелгән район Советы депутаты тәкъдимнәре юнәлтелгән дөүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм дөүләт хезмәтендәге шәхесләр аларны бер айдан да соңга калмыйча карап чыгырга һәм нәтиҗәләре турында район Советына һәм депутатка хәбәр итергә тиеш. Тәкъдимне кабул итмәгән очракта төпле җавап бирелә.

Статья 16. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате булып депутатның язмача формада күрсәтелгән органнар һәм дәүләт хезмәтендәге шәхесләр компетенциясендә булган мәсьәләләр буенча дәүләт власте органнарына, җирле үзидарә органнарына, организацияләр һәм иҗтимагый оешмаларга, шулай ук дәүләт хезмәтендәге шәхесләргә аның депутат эшчәнлегенә белән бәйле булган хәбәрләрне һәм мәгълуматларны алу максатыннан мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җибәрелә.

3. Органнар һәм дәүләт хезмәтендәге шәхесләр компетенциясендә булган мәсьәләләр буенча дәүләт власте органнарына, җирле үзидарә органнарына, организацияләр һәм иҗтимагый оешмаларга, шулай ук дәүләт хезмәтендәге шәхесләргә килгән депутат мөрәжәгате, мөрәжәгатьне теркәгән көннән соң җиде көн эчендә карап чыгыла, һәм күрсәтелгән сроктан соңга калмыйча соралган мәгълумат яки хәбәр район Советы депутатына тапшырыла. Өстәвенә, дәүләт яки коммерция серен тәшкил иткән мәгълуматлар федераль канун билгеләгән тәртиптә тапшырыла.

4. Сирәк була торган очракларда, өстәмә тикшерү үткөрү яки депутат мөрәжәгате буенча өстәмә материаллар соратып алу кирәк булганда, мөрәжәгатьне карау вакыты аны теркәгән көннән соң 30 көнгә кадәр озынайтыла. Бу Кагыйдәнамәнең әлегә маддәсенәң 3 пунктында күрсәтелгән дәүләт хезмәтендәге шәхесләр район Советы депутатына аның мөрәжәгатен карап чыгу вакыты озынайтылганы турында язмача рәвештә хәбәр итергә тиеш.

5. Район Советы депутаты мөрәжәгатендә куелган сорауларны карап чыгуда турыдан – туры катнашырга хоуклы. Карап чыгу вакыты турында депутатка өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр итергә тиешләр.

6. Депутат мөрәжәгатенә җавап мөрәжәгать тапшырылган дәүләт хезмәтендәге шәхес яки вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

Статья 17. Район Советы депутатының дәүләт хезмәтендәге шәхесләр тарафыннан кабул итүгә хоукы

1. Район Советы депутаты депутат эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча җирле үзидарә органнары җитәкчеләре һәм башка дәүләт хезмәтендәге шәхесләр тарафыннан чиратсыз кабул итү хоукы белән файдалана ала.

2. Район Советы депутаты дәүләт хезмәтендәге шәхескә турыдан-туры, яки дәүләт хезмәтендәге шәхеснең кабул итү бүлмәсе (секритариат) аша телдән яки язмача мөрәжәгать итергә хаклы.

3. Телдән мөрәжәгать иткән очракта кабул итү вакыты дәүләт хезмәтендәге шәхес тарафыннан район Советы депутаты белән килешеп билгеләнә, ә район Советы депутаты язмача мөрәжәгать иткән очракта кабул итү вакыты дәүләт хезмәтендәге шәхес тарафыннан депутат мөрәжәгатен алган вакыттан өч көннән дә соңга калмыйча билгеләнә.

4. Район Советы депутатын кабул итү мөмкин булмаган очракта дәүләт хезмәтендәге шәхес өч көн эчендә депутат белән килешеп башка кабул итү вакытын билгели.

Статья 18. Депутатның мәгълуматны алуға һәм таратуға хокукы

1. Район Советы аппаратының дәүләт хезмәтендәге кешеләре район Советы Регламенты белән билгеләнгән тәртиптә район Советы депутатын район Советына килгән документлар белән тәэмин итәләр.

2. Район Советы депутаты федераль кануннар белән каралган тәртиптә үзенең эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча массакүләм мәгълумат чараларында чыгыш ясарга хокуклы.

Статья 19. Район Советы депутатының хезмәт хокуклары гарантияләре

1. Даими нигездә эшләүче район Советы депутатының вәкаләтлек вакыты гамәлдәге канун белән туры китереп гомуми һәм эзлексез хезмәт стажына, белгечлегенә буенча хезмәт стажына керә.

2. Район Советы депутаты эшчәнлегенә башка гарантияләре район Уставы белән билгеләнгән.

Статья 20. Депутат эшчәнлеген башкарганда каршылыктар булдырган өчен җаваплылык

Өлеге Кагыйдәнамәнең кагыйдәләрен җирле үзидарә органнары, организацияләр һәм иҗтимагый оешмаларның дәүләт хезмәтендәге шәхесләре тарафыннан үтәмәүе, шул исәптән депутат сораулары буенча мәгълуматны һәм җавапларны бирү вакытын һәм тәртибен үтәмәгән өчен, ялган мәгълумат биргән өчен, мәгълумат бирүдә нигезсез баш тарткан өчен, аны тапшырудан читләшкән өчен, депутатларны кабул итү кагыйдәләрен бозган өчен канун белән каралган җаваплылыкка тартыла.

Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М. Г. Зиятдинов